

HÍRADÓ

XIV. ÉVFOLYAM, 44. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1970. OKTÓBER 31.

A szovjet–kínai tárgyalások

A Dziennik Ludowy című lengyel lap A tárgyalások éve Pekingben című kommentárjában a szovjet–kínai kapcsolatokkal foglalkozik. A lap a többi között a következőket írja:

„A két nagy szocialista hatalomnak a Szovjetunió-nak és a népi Kínának viszonya a nemzetközi politika fontos tényezője. Ez az oka annak, hogy világszerte nagy figyelemmel kísérik mindazokat az eseményeket, amelyek ezzel a viszonytal összefüggnek. Ez az érdeklődés kiterjed a két állam tárgyalásaira is, amelyeket külügyminiszter-helyettesi szinten tartanak.

A pekingi tárgyalások menetéről nincs információ. A külföldi hírmagarázók e tárgyalásokkal összefüggésbe hozzák azt az érzelhető javulást, amely az elmúlt évben bekövetkezett a szovjet–kínai kapcsolatokban. Nincs olyan közlemény, hogy felújultak volna a fegyveres incidensek. A múlt évhez viszonyítva jelentősen csökkentek a sajtóban a problémák. A két állam közötti nagykövetségi szinten felújultak a diplomáciai kapcsolatok. Ismét összeült a határfolyókán való hajózás kérdéseivel foglalkozó vegyes bizottság. Habarovszkban aláírták azt a jegyzőkönyvet, amely a határkörzet helyi kereskedelmi forgalmát szabályozza.

Mindez azt tanúsítja, hogy történt egy lépés előre a múlt év első feléhez viszonyítva, s remélni enged, hogy a Szovjetunió és Kína között tovább normalizálódik a helyzet nemcsak a két állam, hanem a szocialista világrendszer és a forradalmi mozgalom, valamint az egyetemes béke és az enyhülés javára” — írja befejezésül a Dziennik Ludowy.

Minden tagország erőfeszítése szükséges az ENSZ hatékonyságának növelésére

Andrej Gromiko beszéde az ünnepi közgyűlésen

Az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlése jubileumi ülésszakán szólalt fel Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere.

Gromiko kijelentette, hogy a közgyűlés 25. ülésszaka nem egészen mindennapi, mert az ülésszakon megemlékeznek az

ENSZ megalakulásának 25. évfordulójáról.

Ez alatt az idő alatt megszorodtak a lehetőségek a tartós béke biztosításához. Ez azonban nem gyengítette annak a harcnak a hevesességét, amely e lehetőségek valóra váltásáért folyik.

létrehozták — a nemzetközi biztonság kérdését.

A szovjet külügyminiszter rámutatott arra, hogy azokat a javaslatokat, amelyeket a kérdéssel kapcsolatban a szovjet kormány a múlt évben terjesztett az ENSZ elé, a világszervezet tagjainak zöme időszerűnek értékelte. A közgyűlés mostani ülésszakán a Szovjetunió és más szocialista államok előterjesztették a nemzetközi biztonság megszilárdításáról szóló deklaráció tervezetét. Ebben számoltak sok állam elképzeléseivel és kívánságaival.

— Javaslatainkban egész sor gyakorlati lépést indítványoztunk — mondotta Gromiko —, attól kezdve, hogy az államok kötelezettséget vállalnak: betartják azt az elvet, amely szerint megengedhetetlen a területszerzés háború segítségével, egészen addig, hogy megszüntetnek minden nemű katonai és egyéb akciót, amelynek célja a gyarmati népek felszabadító mozgalmainak elfojtása, és meggyorsítják az agresszió meghatározására irányuló munkálato-

Továbbra is cél a teljes leszerelés

Gromiko hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió kíváncsotnak tartja a tárgyalások felelevenítését az általános és teljes leszerelésről, számításba véve a katonai-technikai eszközök területén történt előrehaladást, a nukleáris fegyverkezési hajszra korlátozására vonatkozó egész sor megállapodás tényét, valamint az eddig lezajlott tárgyalások során felgyülemlett tapasztalatokat.

— A Szovjetunió végső célnak tekintti az általános és teljes leszerelést, és mint eddig is, minden tőle telhetőt megtesz, hogy megállapodások jöjjenek létre a leszerelésre és a fegyverkezési hajszra korlátozásra vonatkozó részintézkedésekről.

A szovjet kormány véleménye szerint a legközelebbi jövőben meg lehetne egyezni a vegyi- és a baktériumfegyverek gyártásának beszüntetésében és e hadviselési eszközök megsemmisítésében. Ebből indultak ki a szocialista országok, amikor egy megfelelő nemzetközi konvenció tervezetét terjesztették a közgyűlés elé. A Szovjetunió más olyan intézkedéseket is javasol, amelyeknek megvalósítása komoly előrehaladást jelentene a leszerelésben. Ilyen intézkedés lenne az idegen területeken létesített külföldi katonai támaszpontok felszámolása, atomfegyvermentes övezetek létesítése a világ különböző térségeiben, a föld alatti atomrobbantások beszüntetése.

Gromiko hangot adott annak a reményének, hogy a stratégiai fegyverkezési verseny korlátozását célzó szovjet–amerikai tárgyalásokat végül is pozitív eredménnyel lehet befejezni.

A Szovjetunió — jelentette ki végül Gromiko — hisz az ENSZ lehetőségeiben, hisz a világszervezet ama képességében, hogy előmozdítja a béke megszilárdítását. Mint az ENSZ alapítóinak egyike, a Szovjetunió felelőssége teljes tudatában viszonyul az ENSZ-alapokmánnal kapcsolatos kötelezettségeihez, és szilárd elhatározása, hogy más államokkal együttműködve, valóra váltja az Egyesült Nemzetek Szervezetének magasztos céljait és elveit.

A vietnami és a közel-keleti helyzet veszélyei

A szovjet külügyminiszter hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államoknak a vietnami nép ellen folyó agressziója, céljait, jellegét illetően változatlan: továbbra is amerikai háború. A kérdés lényege az, békében hagyja-e az Egyesült Államok a vietnami népet, amennyiben lehetővé teszi, hogy maga döntsön belső ügyeiről, és akkor Vietnam-ban beköszönt a béke, vagy pedig továbbra is erőszakot alkalmaz, hogy rákényszerítsen a vietnami népre egy olyan rendszert, amelyet az elutasít.

— Ami a Szovjetuniót illeti, országunk támogatja a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormánynak és a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánynak a békés rendezésre vonatkozólag előterjesztett javaslatait. Internacionalista köteletségéhez híven, a Szovjetunió ma és a jövőben is minden szükséges segítséget megad a testvéri vietnami népnek igazságos, hősi harcában — jelentette ki Gromiko.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy a közel-keleti helyzet változatlanul veszélyes; Jarring nagykövete, az ENSZ-főtitkár különmegbízottjának missziója Izrael hibájából újból zsákutcába került.

— A dolog lényege az — mondotta a szovjet külügyminiszter —, hogy Izrael vezetői még mindig nem szabdultak meg a sovinizmustól és a politikai ka-landor-

kodástól, továbbra is arra törekednek, hogy megtartsák a meghódított idegen területeket. Az utóbbi időben már nem is titkolják ezt, és köntörfalazás nélkül felsorolják azokat az arab területeket, amelyeket annektálni szándékoznak.

A hódítóknak ezt a szókimondását nehéz nem összefüggésbe hozni a támadó fegyverek tovább növekvő áradatával — amelyeket pártfogóiktól kapnak —, a pártfogók haditengerészeti erőinek nemrég lezajlott demonstrációjával a Földközi-tenger medencéjének keleti térségében.

A közel-keleti rendezés és normalizálás érdekében biztosítani kell az izraeli csapatok kivonását az összes megszállt arab területekről. Megállapodásra kell jutni olyan béke létrehozásában, amelyben tiszteltetben tartanak és elismernék valamennyi közel-keleti állam területi épségét és politikai függetlenségét, azt a jogát, hogy békében éljen.

Ugyanakkor senkinek sem szabad semmiféle ürüggyel

támadást intézni az arab államok és népek törvényes érdekei ellen.

Adrej Gromiko rámutatott, hogy haladéktalanul fel kell újítani a Jarring-féle misszió tevékenységét. A közel-keleti béke helyreállításához hozzá kell járulnia a négy nagyhatalomnak, a Biztonsági Tanács állandó tagjának éppúgy, mint a közgyűlésen képviselt más államoknak is.

Pozitív fordulat jelei az európai politikában

Az európai biztonság problémáit érintve, a Szovjetunió külügyminisztere megjegyezte, az utóbbi időben észrevehető jelei mutatkoznak annak, hogy az európai események alakulásában pozitív irányú fordulat állott be. Gromiko aláhúzta a szovjet–francia kapcsolatok fejlődésének nagy jelentőségét. A Szovjetunió és Franciaország együttműködése, az európai béke fenntartásának elengedhetetlen feltétele, a nemzetközi biztonság szilárdulásának jelentős tényezője.

Nagy jelentőségű az a tény is, hogy közös erőfeszítések eredményeként a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság között szerződés jött létre, amelyet nemcsak ebben a két országban, hanem világsszerte is nagy jelentőségű aktsusként fogadtak.

Vizsgálják meg a nemzetközi biztonság problémakörét

Gromiko emlékeztette hallgatóit arra, hogy egyetemes támogatást élvez az az elvi platform, amelyen a Szovjetunió megtette javaslatát egy kollektív ázsiai biztonsági rendszer megteremtésére.

Az ENSZ tevékenységével foglalkozva, Gromiko rámutatott: a mérleg egészében véve pozitív. — Jóllehet — mondotta — nem hunyunk szemet ama nehézségek fölött, amelyekbe az ENSZ ütközik, mégsem értünk egyet azokkal,

akik e nehézségek leküzdésének eszközeként az ENSZ-alapokmány felülvizsgálatát javasolják. Az ENSZ megszilárdítása érdekében a Szovjetunió helyesnek tartja azt, ha a tagországok mindegyike megszokozza erőfeszítéseit a világszervezet hatékonyságának növelése érdekében. Ezzel kapcsolatban Gromiko kiemelte: igen fontos, hogy megvizsgálják az ENSZ-ben azt a fő problémát, amelynek megoldására lényegében a világszervezet

Újabb szovjet űrállomás, a Szonda-8 úton a Hold felé

A Szovjetunió űrkutatási programjának megfelelően 1970. október 20-án felbocsátották a Hold irányába a Szonda-8 automatikus űrállomást.

A Szonda-8-at először Föld körüli pályára juttatták és onnan indították a Hold felé vezető útjára. Újának célja: fizikai megfigyeléseket végezni az űrállomás útvonalán és a Hold körüli térségben; lefényképezni a Hold felszínét, a Földet és a Holdat különböző távolságból; kipróbálni a tökéletesített fedélzeti berendezéseket, aggregátorokat és szerkezeteket.

A Szonda-8 a program szerint október 24-én megkerüli a Holdat, majd rátér a Földhöz vezető pályára és október 27-én visszaérkezik a Földre.

Az űrállomás a kiszámított közeli pályán halad. Szilárd az összeköttetés a Szonda-8-cal. A telemetrikus adatok szerint a fedélzeti rendszerek, a tudományos berendezés és az aggregátorok szabályszerűen működnek.

A Szovjetunió Usszurijszk városában levő legkeletibb napmegfigyelő állomásának csillagászai bekapcsolódtak abba a kutatási programba, amelyet az NDK, a Szovjetunió és Csehszlovákia tudósai folytatnak az Interkosmosz-4 mesterséges hold segítségével.

Mint a TASZSZ tudósítójával az állomáson közölték, a csillagászok nagy számú megfigyelést végeznek majd a Nap képződményeiről.

A BT tagjai támogatják a konfliktusok békés megoldását

A Biztonsági Tanács New Yorkban megtartotta első olyan ülését fennállása óta, amelyen a tagok többségét — és valamennyi állandó tagot — a külügyminiszterek képviselték.

A három és fél órás tanácskozás, öt perc híján, zárt ülésként zajlott le. Jelen volt a megbeszélésen U Thant ENSZ-főtitkár is, és nyilatkozatot tett a nemzetközi helyzetről. A tanácskozáson Lopez Bravo spanyol külügyminiszter elnökölt. Az ülés meghatározott napirend nélkül zajlott le. A fel-

szólalók sorra fejtették ki álláspontjukat a főbb nemzetközi kérdésekről. A tanácskozás után U Thant felolvasta az ülésről kiadott közleményt. Eszerint:

A Biztonsági Tanács tagállamainak képviselői eszmecsérelt folytatottak a nemzetközi béke és biztonság kérdéseiről, behatóan foglalkoztak a közel-keleti és az Afrika déli részén kialakult helyzettel, és megvitatták a Biztonsági Tanács hatékonyabb működésének lehetőségeit.

Teljesíteni kell a közel-keleti határozatot

A közlemény megállapítja: a Biztonsági Tanács tagállamainak képviselői kijelentették, hogy maradéktalanul támogatják a nemzetközi viták és konfliktusok békés megoldására irányuló erőfeszítéseket, az ENSZ alapokmányának elveivel és céljaival összhangban.

A BT tagjai eszmecsérelt folytatottak arról, hogy hogyan lehetne helyreállítani a békét a Közel-Keleten. Megerősítették meggyőződésüket, amely szerint a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatát fenn kell tartani, és minden részletében teljesíteni kell.

Ennek érdekében valamennyi érdekelt félnek együtt kell működnie az igazságos és tartós közel-keleti béke előmozdításában.

A dél-afrikai problémákkal kapcsolatban a tanács tagjai ismét kijelentették: eltökélték, hogy továbbra is keresik azokat az alapokmánnal összhangban álló, gyakorlatilag megvalósítható eszközöket, amelyek lehetővé tennék a térség népei számára, hogy gyakorolhassák elidegeníthetetlen önrendelkezési jogukat és szabadon, méltóképpen élhessenek az alapvető emberi jogokkal.

A tanács munkájának javítása

A Biztonsági Tanács tagjai kijelentették, meg kell erősíteni a tanácsnak azt a képességét, hogy hatékonyan cselekedhessen a nemzetközi béke és biztonság fenntartása érdekében. Egyetértettek abban, hogy az ENSZ-alapokmány 28. paragrafusának 2. cikkelyével összhangban, időről időre megtartandó miniszteri ülések fontos lépésnek minősülnek ebben az irányban. Abban is megállapodtak, hogy tanulmányozni kell a Biztonsági Tanács munkamódszereinek további megjavításával kapcsolatos lehetőségeket annak ér-

dekében, hogy az alapokmány-nal összhangban hozzájárulhasson a konfliktusok békés rendezéséhez. A tanács tagjai — tekintettel a BT-nek a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában vállalt fontos felelősségére — hangsúlyozták, hogy mielőbb megállapodást kell elérni az alapokmánnal összhangban álló eljövendő békefenntartó műveletek irányelveit illetően.

A Biztonsági Tanács legközelebbi külügyminiszteri szintű ülésének időpontját később, a tanács tagok közötti konzultációk során rögzítik majd.

Kiszivárgott felszólalások

Mivel a tanács ülése zárt ajtók mögött zajlott le, az elhangzott felszólalásokat nem hozták nyilvánosságra. Ennek ellenére néhány nyugati hírügynökség meg nem nevezett, „megbízható”, vagy „illetékes” forrásból értesüléseket közöl egyes felszólalásokról.

Igy például tudni véli, hogy Schumann francia külügyminiszter indítványozta: a Biztonsági Tanács tartson majd vitát a közel-keleti válság különféle vetületeiről, és az emlekezetes 1967. november 22-i határozat megszavazása óta történt fejleményekről. Egyidejűleg még időszerűtlennek nevezte a diplomáciai erőfeszítések eredményeinek számbavételét.

Rogers amerikai külügyminiszter állítólag kijelentette, hogy a róla elnevezett közel-keleti rendezési tervre a felek által adott igenlő válasz mindmáig érvényes, habár a remélt haladást bizonyos akadályok visszavetették. Az amerikai külügyminiszter a közel-

keleti tűzszünet folytatása mellett érvelt, és azt hangsúlyozta, hogy ennek nagy jelentősége lenne, ha sikerül felújítani a politikai tárgyalásokat. Elismerte, hogy bármiféle békés rendezésnek tartalmaznia kell a palesztinai menekültek kérdését. Nixon elnök október 7-i indoknai javaslatáról szólva kijelentette, hogy azokat kompromisszum alapjának szánták.

Douglas-Home brit külügyminiszter a Biztonsági Tanács hatékonyabbá tételével, munkamódszereinek javításával foglalkozott. Indítványozta, hogy a tanácshoz forduló ENSZ-tagállamok egyúttal tegyenek konkrét megoldási javaslatokat is az általuk felvetett kérdésekre. Egy korábbi brazil javaslatot felelevenítve azt is indítványozta az angol külügyminiszter, hogy a BT vizsgáló bizottságok és békéltető bizottságok segítségével tegyen eleget a nézeteltérések tisztázásában reá háruló feladatoknak.

Összeült a KGST végrehajtó bizottsága

A szovjet fővárosban megnyílt a KGST végrehajtó bizottságának 49. ülése.

A tanácskozáson a KGST-tagországok miniszterelnökei helyettesei vesznek részt: Lcsezar Avramov (Bulgária), Frantisek Hamouz (Csehszlovákia), Piotr Jaroszewicz (Lengyelország), Apró Antal (Magyarország), Damdingijn Gombozsav (Mongólia), Gerhard Weiss (NDK), Gheorghe Radulescu (Románia) és Mihail Leszecsco (Szovjetunió). Az ülésen megvitatták a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés továbbfejlesztésének és a szocialista gazdasági integráció elmélyítésének programtervezetét. A résztvevők megvizsgálták azokat az intézkedéseket, amelyek arra irányulnak, hogy a KGST-tagországoknak a népgazdaság különböző ágazataiban alkalmazásra kerülő új géptípusokban jelentkező szükségleteit jobban kielégítsék. Tervbe vették a széles körű együttműködést, a bányá- és kohóipari berendezések, a traktorok és a mezőgazdasági gépek, vasúti berendezések, valamint a nagy teherbírású gépkocsik előállításában.

Mahmud Favzi az EAK miniszterelnöke

Kinevezték az ASZU főtitkárát
Riad megbeszélései az ENSZ közel-keleti vitája előtt

Az Arab Szocialista Unió központi bizottsága egyhangúlag jóváhagyta Mahmud Favzi kinevezését az EAK miniszter-nöki tiszte-re — jelenti gyors-hírben az AFP és a Reuter.

A központi bizottság ugyan-csak jóváhagyta Anvar Szad-át jelöltjét az Arab Szocia-lista Unió főtitkári tisztségé-re. Az új főtitkár: Abdel Mohsen. Abul Nur.

E héten kezdődik az ENSZ-ben a közgyűlés közel-keleti vitája.

Az Al Ahram New York-i tudósítójának jelentése szerint Mahmud Riad külügyminisz-ter, aki az ENSZ székhelyén tartózkodik, a vita megindí-tása előtt széles körű kapcsola-tokat teremtett állam- és kormányfőkkel, illetve kül-ügyminiszterekkel.

Az Egyesült Államoknak mind ez ideig nem sikerült rá-bírnia az EAK-ot arra, hogy a Közel-Kelet kérdés levételét kérje a közgyűlés napirendjé-ről.

Az Al Ahram az alábbiak-

ban foglalja össze a kérdéscsoport körüli fejleményeket:

— Az Egyesült Arab Köz-társaság minden szinten visz-szautasította azokat a váda-kat, amelyeket az Egyesült Államok emelt a rakéták el-helyezésével kapcsolatban. El-utasította azt is, hogy a raké-ták bármelyikét — akárcsak szimbolikusan is — visszavon-já.

A tűzszüneti megállapodás hatályának kiterjesztése új egyezséggel és javaslatokkal függ össze; mindenekelőtt ar-ról van szó, hogy Izrael te-remsen ismét kapcsolatot Gunnar Jarringgal.

Az EAK a közgyűlés elé ter-jeszti az el nem kötelezett or-szágok lusakai csúcsértekezle-tének, illetve az afrikai egy-ségszervezet csúcsértekezle-tének Izraelt elítélő határozatait, és sürgetni fogja, hogy a közgyűlés hozzon hasonló ha-tározatokat.

A Szovjetunió a közel-keleti kérdésben világos és őszinte magatartást tanúsít.

Nixon nem fogadta az Afrikai Egység Szervezetének küldöttségét

Kenneth Kaunda zambiai el-nök méltatlankodó hangú nyilatkozata szokatlan volt — de nem szokatlanabb, mint az előzmények. A nyilatkozat az ENSZ afroázsiai csoportja előtt szó szerint úgy hangzott: „A jelek szerint Nixon elnök nem kívánja látni visszatérítő ábrázatunkat”.

Kaundának, akit az Afrikai Egység Szervezete és a lusakai konferencia megbízott, hogy a nyugat-európai államfőkkel és Nixon elnökkel ismertesse nézeteiket a Dél-afrikai Köztár-saságnak nyújtott nyugati tá-mogatásról, találkozója volt Nixon elnökkel. Kaunda, aki-nek felszólalása volt kitűzve az ENSZ közgyűlésén, az utol-só pillanatban kapott egy tele-font a Fehér Házból: eszerint őt a felszólalása időpontjában várja Nixon elnök. Amikor a zambiai államfő megpróbálta megmagyarázni a Fehér Ház tisztviselőjének, hogy az idő-pont teljesen nyilvánvalóan üt-közik korábban kitűzött fel-szólalásának napokkal előbb

publikált időpontjával — ezt a hívós és sértő választ kapta: „Sajnos, Nixon elnöknek csak ez az egy időpont felel meg. Csak ez...”

Nixon elnök — hasonló mó-don kívánta „áttenni a ran-devú időpontját” Nyerere tan-zániai elnök esetében is egy olyan időpontra, amely Nyer-eének nyilvánvalóan alkalmat-lan volt. Erre a találkozó-ra sem került sor.

Nehéz lenne vitalkozni Kaundával, aki azt mondja, „e véletlenek” összefüggnek az-zal, hogy az afrikai államok hevesen bírálják az Egyesült Államok legfontosabb szövet-ségét, Angliát, amely felújítja a fegyverszállításokat Dél-Af-rikának... És valószínűleg nem Kaunda és Nyerere vol-tak az egyedüliek, akiket nem győzött meg a Fehér Ház hiva-talos magyarázata: „Az elnök valóban nagyon remélte, hogy találkozhatsz a két államfővel, csak éppen az időpontokat nem lehetett egyeztetni...”

Péter János hazaérkezett New Yorkból

Péter János külügyminisz-ter, aki New Yorkban részt vett az ENSZ-közgyűlés jubi-leumi ülésszakán, visszaérke-zett Budapestre.

Péter János a megérkezés után újságíróknak adott nyilatkozatában elmondotta:

— Természetesen jelenleg még nagyon nehéz meghatá-rozni, hogy a jubileumi üléss-zaknak mi lehet az eredmé-nye.

— Három tény világos. Elő-ször: nagyon sokan sokat — jogosan sokat — vártak és vár-nak ettől az ülésszaktól. A másik tény, hogy az ülésszak

kezdését, sajnos, megzavarták bizonyos nemzetközi politikai események, amelyek részben az erópolitika idejére, részben a hidegháború idejére emlé-keztetnek. A harmadik tény pedig az, hogy a közgyűlés minden konstruktív tagja, minden delegáció, amely az ENSZ alapokmánya elveinek érvényesítéséért dolgozik — így elsősorban a szovjet kül-döttség, de a delegációk túlnyomó többsége, velük együtt a Magyar Népköztársaság kül-döttsége is —, nagyon kemény diplomáciai munkát folytat azért, hogy a közgyűlés mégis eloszlassa a kedvezőtlen jeleket, és kedvező határozatokat hozzon az alapvető nemzetkö-zi kérdések megoldása érdeké-ben.

— A fő feladatunk az volt, hogy a Magyar Népköztársaság kormánya képviselőiben a jubileumi ülésszakon felszólaljak. Ebben a felszólalásban feltártuk azokat a tényeket, amelyek segítik a nemzetközi helyzet kedvező alakulását, s kimutattuk azoknak a felelő-ségét is, akik a kedvező alaku-lást gátolják. Nagyon sok fel-szólalás hangzik még el a hé-ten, éjszakai ülésekre is sor kerül, maga a közgyűlés pedig december közepéig tart. Bi-zom abban, hogy azok az ob-jektív tényezők, amelyek a bé-kés egymás mellett élés politi-káját eddig sok tekintetben si-kerre vitték, s amelyek eddig kedvező határozatokhoz segí-tettek bennünket, ezt a köz-gyűlést is eredményessé tehe-tik — fejezte be nyilatkozatát Péter János.

Nemzetközi bizottság stockholmi ülése

Bizonyítékok az amerikaiak indokínai háborús bűntetteiről

Megkezdte munkáját az Egyesült Államok által In-dokínában elkövetett háborús bűnöket kivizsgáló nem-zetközi bizottság.

A Stockholmban tartott legutóbbi vietnami konfe-rencia megbízásából alakult nemzetközi bizottság öna-pos ülésszaka során a nemzetközi közvélemény elé kí-vánja tárni az amerikaiak és szövetségeseik részéről Vietnamban, Kambodzsában és Laoszban elkövetett ke-gyetlenségeket, kínzásokat, gyilkosságokat, fosztogatáso-kat. A tanácskozás munkájában 17 ország közéleti sze-mélyiségei és ismert békeharcosai vesznek részt, kö-zük Gunnar Myrdal svéd közgazdász, Lev Szmirnov szov-jet professzor, Mark Lane amerikai ügyvéd, a My Lai-i tömeggyilkosságról írt könyv szerzője, Lelio Basso olasz parlamenti képviselő, Svanström neves baloldali svéd politikus. Hazánkat Réczey László professzor képviseli.

Elküldték képviselőiket Stockholmba az indokínai országok is, hogy a résztvevők elé terjesszék a Nixon hatalomra lépése óta Indokínában elkövetett szörnyű-séges háborús bűnöket.

Dél-Vietnam

Razziák, terrortámadások, ártatlan lakosok és buddhista papok legyilkolása

A Dél-Vietnamban elköve-tett háborús bűnöket vizsgáló bizottság Hanoiban közleményt adott ki, amely megállapítja, hogy az amerikaiak és csatló-saik folytatták a terrorcselek-ményeket, a lakosság koncent-rációs táborokba való hurco-lítását, és az úgynevezett „pa-cifikációs” program keretében a polgári lakosság irtását.

A jelentésben felsorolt szá-mos bűncselekmény egyikét amerikai tengerészgyalogosok követték el április 15-én Quang Nam tartományban, ahol 37 polgári lakost mészá-roltak le, köztük 13 kisgyer-meket és két állapotos asz-szonyt.

Folytatódnak a razziák és a terrortámadások a tartományi fővárosokban és más nagyvá-rokban is. Február 10-én saigoni katbnak és rendőrök egy összehangolt terrorakció során több mint 200 személyt, köztük 50 buddhista papot megöltek vagy megsebesít-tek. Szeptember hónapban csupán Saigonban négyezer lakost tartóztattak le.

A Thieu—Ky-rezsim bezá-ratta a saigoni főiskolákat és középiskolákat. Letartóztatták a saigoni diákszövetség elnö-két és főtitkárát, valamint több mint száz főiskolás diá-kot.

A közlemény a továbbiak-ban megállapítja, hogy három-negyed év alatt több mint 40 saigoni újságot koboztak el, egy, vagy több alkalommal.

Az amerikaiak és bábjaik folytatják vegyi háborújukat a sűrűn lakott területeken. Eb-okot, hogy a küldöttek társal-gójában és a folyosókon élénk eszmecserék bonyolódnak: a legzordabb időjáráshoz is meg-edződött diplomaták változat-lanul keresik az érintkezési pontokat, hogy újra csomó-zhassák az elszakadt szálakat.

A történetírók dolga lesz, hogy kimondják a végső érte-kelést a nagy remények kö-zött született világszervezet megújult remények közepet-te várt negyedszázados jubi-leumáról. De talán nem egé-szen véletlen, hogy a wa-shingtoni Fehér Házban „meg-feledeztek” arról, mikor tart-ják a jubileumi ülésszak New York-i záróünnepségét.

Az történet ugyanis, hogy az emlékülés záróakkordjaként szombat este meghirdetett New York-i ünnepi hangver-sennyel egyidőben hívta meg Nixon elnök a washingtoni Fe-hér Házba az ülésre érkezeti állam- és kormányfőket. Az ENSZ titkársága kénytelen volt a hangversenyt áttenni dél-utánra, hogy majd helikopter-eken időben Washingtonba szállíthassák a magas rangú vendégeket a választási hal-járatnál túlságosan elfoglalt amerikai elnök díszvacsorájá-ra.

Az ENSZ folyosóin elterjedt hírek szerint U Than főtitkár nem megy el a washingtoni díszvacsorára. Sem Nixon el-nök helikopterén, sem más-ként...

ben az évben, mintegy 145 ezer hektár területen, összesen 25 tartományban alkalmaztak mérgező vegyi anyagokat. A mérges gázok emberáldozatainak száma megközelíti a 300-at.

Indira Gandhi találkozott Kosziginnal

Moszkvában érkezett Indira Gandhi indiai miniszterelnök, aki az ENSZ székhelyére utazik. Az indiai miniszterelnök-asszony találkozott Alekszej Kosziginnal, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöké-vel.

A két kormányfő vélemény-cserét folytatott a szovjet—in-diai kapcsolatokról és megelé-gedését fejezte ki azok sikeres fejlődése miatt. Megvitatták továbbá a mindkét felet ér-deklő időszerű nemzetközi problémákat. Alekszej Koszi-gin és Indira Gandhi hangsú-lyozta a Szovjetunió és India jószomszédi együttműködése további erősítésének fontossá-gát. A megbeszélés meleg, ba-ráti légkörben folyt le.

Indira Gandhi és kísérete továbbutazott New Yorkba.

Harc az éhség ellen

Az Egyesült Nemzetek Élél-mezési és Mezőgazdasági Szer-vezete (FAO) fennállásának 25. évfordulóját ünnepelte. A FAO az elmúlt negyedszázad-ban a rosszul tápláltság és az éhség évszázados problémájá-nak megoldásán fáradozott ama szoros nemzetközi együtt-működés révén, amely lehető-vé teszi számára a világszin-ten történő tevékenykedést. Jelenleg a FAO több mint két-ezer szakértője dolgozik a vi-lág mintegy száz országában az Egyesült Nemzetek fejlesz-tési programja keretében ter-vezett létesítmények megva-lósítása érdekében.

India harca a nyomor ellen

— Korlátozni kell a gazdag indiaiak jövedelmét és a föld-tulajdon nagyságát —, hangoz-tatta az Indiai Nemzeti Kong-resszus elnöke, Dzsagmóvan Ram. Az összindiai kongresz-susi bizottság háromnapos ülésén mondott beszédében rámutatott, hogy a kormány közvetlen feladata a gazdasá-gi egyenlőtlenségek csökkenté-se, a termelőeszközök és az el-osztás társadalmi ellenőrzésé-nek szélesítése, valamint a kaszto és a vallási frakciózás ellen vívott harc. Háborút hirdetett a munkanélküliség felszámolására, mert jelenleg körülbelül 15 millió indiainak nincs munkája. Az indiai ural-kodó párt azt tervezi, hogy a jövő évben 500 ezer új mun-kaalkalmat teremti.

Tito Nyugat-Európában tárgyal

Tito jugoszláv elnök meg-kezdte nyugat-európai látoga-tássorozatának második forduló-ját: hivatalos hollandiai látogatás után a jugoszláv ál-lamfő Párizsba utazik, ahol „villámbeszélgetést” folytat Pompidou francia köztársasá-gi elnökkel. A jugoszláv kül-döttség tagja Mirko Tepavac külügyminiszter is.

Jugoszlávia nagy fontossá-got tulajdonít az európai problémák rendezésének, s a jugoszláv elnök mostani útja kezdetén is támogatásáról biz-tosította a Szovjetunió és más szocialista országok kezdemé-nyezését az összeurópai biz-tonsági értekezlet összehívá-sára. A hollandiai és francia-oroszági látogatáson az európai témák mellett a nemzetközi kérdések közül nagy hangsúlyt fog kapni a Közel-Kelet is.

Gazdasági szempontból Ju-goszlávia számára nehézségeket okoz, hogy kereskedelmi mérlege — bár a forgalom vi-szonylag magas — erősen de-ficitess mind Hollandia, mind pedig Franciaország viszony-latában, jórészt a Közös Piac által felállított korlátok miatt, noha Jugoszlávia az idén kü-lön szerződésben szabályozta viszonyát a nyugat-európai „hatokkal”. Ez indokolja, hogy

Tito ezekben a hónapokban a Közös Piac mind a hat orszá-gát meglátogatja: Belgium, Luxemburg, az NSZK, Hollan-dia és Franciaország után — a nyugat-európai körút harmadik fordulójaként — decem-berben Olaszországban tesz hivatalos látogatást.

Jugoszláv ötéves terv — csak 1971 végén

A jugoszláv szövetségi kor-mány elkészítette az 1971—75-ös népgazdasági terv kidolgo-zásának új menetrendjét. Eszerint 1971 január végéig meg kell állapítani, mi lesz a gazdasági funkciója a szövet-ségi államnak, az ország hat tagköztársaságának és a két autonóm tartománynak. Február végéig kívánják meg-határozni a népgazdaság fej-letésének fő irányelveit, a külföldi gazdasági kapcsolatok új rendszerét, a bank- és hit-elrendszer új formáit, a pénz-ügyi és az adórendszer alap-jait. Ebben az időszakban végleges állásfoglalásra akar-nak jutni olyan kérdésekben is, mint például a kevésbé fej-llett köztársaságok és Koszovo autonóm tartomány fejleszté-sének politikája.

A szövetségi tervhivatalnak

ezután kell elkészítenie az 1971—75-ös tervidőszakra vo-natkozó tervjavaslatot, amely — közzvita után — végleges formájában 1971 végén kerül-ne a törvényhozás elé.

Eredetileg még az idén el akarták fogadni az ötéves ter-vet, az utóbbi időszakban azonban a jugoszláv gazdaság-ban olyan jelenségek mutatkoztak — elsősorban a nagy inflációs hullám, a külkereske-delmi mérleg igen nagy defic-itje és a terménővekedés ütemének csökkenése —, ame-lyek illuzórikussá tennék az ötéves fejlesztési terv mostani elfogadását. A kormány véle-ménye szerint az 1971—75-ös terv részletes kidolgozását meg kell előznie egy rövid-távú gazdaságmegszilárdítási programnak.

lyóparti oldalát a 42. utcától a 46. utcáig a világszervezet épü-lei foglalják el, légmentesen záró rendőrkordon veszi kör-ül. Riadóautók, rádióskocsi-k, lovasrendőrök állnak sorfala-t és feltartóztatnak mindenkit, nehogy illetéktelenül bárki is bejusson az ENSZ kapuin. Még az ENSZ-alkalmazottak jó részét is kiiltították a re-ménybeli nagy tanácskozás színhelyéről. A főbejáratnál, az előcsarnokban, üvegtáblákkal védve, közszemlére tették ki a történelmi dokumentumot, az 50 alapító tagállam aláírásával ellátott alapokmányt. A ven-dégtudósítók harmadik emelet-i sajtóközpontját kibővítették. több mint 100 írógép sorako-zik az ülésteremmel állandó színes tv-összeköttetésben álló nagy munkateremben. Megket-tőzték a világ minden pontjáv-al összekapcsolt Western Union telexközpont személy-zetét. S a sajtópáholyok meg-rohanását elkerülendő, sor-számokat osztogatnak a tudósítók-nak.

De a sorszáмок körül nincs tülekedés, a telexközpont for-galma talán még a szokásos-nál is kisebb, a sajtóterem csendjét alig egy-két írógép kopogása zavarja meg, az alapokmány eredeti példánya előtt nem álldogálnak nézelő-dő csoportok, és a rendőrök más dolguk nem lévén, fázó-san toporognak New York pil-lanatnyilag leghidegebb, leg-

szelesebb sugárútján, a First Avenue-n.

A nagy várakozásokat és re-ményeket, természetesen, nem az Atlanti-óceán felől beáram-ló hideg légtömeg hűtötte le. Ez a hideghullám, mint a nem-zetközi enyhülés egy-egy re-ményteljes időszakában, már annyiszor, most is Washington irányából érkezett. Majd csak november 3-a, az amerikai kongresszusai választások lezár-lása után derül ki, hogy a Fe-hér Házból néhány héttel ez-előtt elindított új hidegháborús hullám csupán átmeneti té-nyező-e a politikai időjárás-ban. Lehetséges, hogy a Nixon-kormányzat szempontjából kulcsfontosságúnak tartott vá-lasztásokon a szavazatok meg-számolásánál kifizetődőnek fog bizonyulni az a kétarcú politika, amely a vietnami há-ború amerikai ellenzékét „bé-kecsomag-tervvel”, a konser-vatív választókat pedig a ha-gyományos hidegháborús jel-szavakkal igyekszik maga mö-gé felsorakoztatni. Annyi azon-ban máris bizonyos, hogy az amerikai korteshadjárát vi-lágpolitikai kicsapnóhadai sú-lyos teherterhelésként nehezed-nek a szovjet—amerikai kapcsola-tokra, s lényegében ez jut ki-fejezésre az ünnepi ülésszak nem túlságosan ünnepi hangu-latában.

Kissé talán elkapottat szó-használattal élve, az „óvatos optimizmusról” talán az ad

VILÁGHÍRADO

Hideghullám Washington irányából

Ünnepi ülésszak — ünnepi hangulat nélkül

A világszervezet el van vág-va a világtól — jegyezte meg kesernyésen a New York-i üvegpalota egy veterán megfigyelője, amikor Edward Hambro, az ENSZ 25. közgyű-lésének elnöke üres karzatok, csaknem néptelen sajtópáholyok és a küldöttek erősen fog-híjas padosrai előtt megnyitotta az Egyesült Nemzetek Szer-vezetének negyedszázados fennállását ünneplő tiznapos jubileumi ülésszakot.

A külsőségekből ítélő megfigyelőnek azonban aligha volt igaza, mert ami itt történik, az ENSZ főhadiszállásán, az éppenséggel pontos tükörképe annak, ami a világban törté-nik. Nem a világszervezet az oka annak, hogy a tükörkép, amelyet ezen az ezüstpübileu-mon a világnak önmagáról nyújt, nem olyan biztató, mint — Péter János magyar kül-ügyminiszter is utalt erre fel-szólalásában — amelyennek akár még két hónappal ezelőtt is remélhettük volna.

Akkor — az arab—izraeli tűzszünet első hetében — még a derűlátás jegyében folytak az előkészületek az ünnepi ülésszakra. A rendkívüli biz-tonsági rendszabályokat is ab-ban a reményben dolgozták ki, hogy az emlékülésen jelen lesznek a világ legszámozte-vőbb országainak legmagas-sabb rangú vezetői. Az ENSZ-palota folyosóin és a világ fő-városaiban akkor még csak-nem biztosra vették, hogy a világszervezet jubileuma a két-és több oldalú csúcstalálkozók sorozatához, így a két szuper-nagyhatalom vezetőinek szem-élyes eszmecseréihez szol-gáltat majd jelentősegteljes ke-retet.

Ami a keretet illeti, annak minden kelléke megvan. Az ENSZ-palota előtt félkaréjban sorakozó árbócokon 127 ország, közöttük a legifjabb tagállam, a Fiji Köztársaság zászlaja lo-bog a szokatlanul hosszán tar-tó meleg után hirtelen támadt metszően hideg szélben. A First Avenue-n, amelynek fo-

Negatív filmkockák

Aki egy kicsit is járatos a fotózásban, tudja, hogy az előhívóból kilkerült filmkockák az úgynevezett negatívok. Ezen minden a valódi ellen-tétének látszik, tehát, ami világos volt, az sötétnek és megfordítva. Ha azonban lemásolják a filmet, vagy megnagyítják, akkor híven tükrözi a kép valóságát. A negatív kép tehát nem cél, hanem csak eszköz — egy közbeeső állomás — a fényképezés menetében. Az eljárás befejezetlen, felemás lenne, ha a negatív-nál megállna.

Sajnos, a bv-intézetekben akadnak olyan elítéltek, akik jellemüknek csak negatív képét mutatják és nem érzik, hogy ez csak félmegoldás.

Hány ilyen félmegoldást lát-tam már magam is a nevelői munka során!

A teljesség kedvéért

Meg kell azt is mondanom, hogy az esetek többségében sikerült elmozdítani a holt-ponttól azokat, akik a félmegoldást teljességnek hitték. Az elmozdulásnak azonban elengedhetetlen feltétele a szigorú önmegismerés és az önvizsgálat. Fel kell tenni — a sokszor kellemetlen és főleg kényelmetlen — kérdéseket önmagunknak: „Hová vezet ez az út? Milyen ember va-gyok én tulajdonképpen? Hol követtem el a hibát? Melyek jellemem sebezhető, gyenge pontjai? (Mint például az ita-lózo életmód és a befolyáso-lhatóság stb.) Kétségtelen, hogy az ilyen elemző önfényképe-zéshez erő és akarat kell, de érdemes végigcsinálni, mert felszámolhatja a félmegoldá-sokat és elősegítheti a helyes életvezetési elvek megvalósí-tását.

Ha kis számban is, de — sajnos, — akadnak olyan el-téltek, akik meglegszenek a negatív képpel. A nyilvános-ság reflektorát szeretném két ilyen filmkockára vetíteni, se-gítő szándékkal, az érdekelték és mások okulására.

Intézetünkben a faipari vállalatnál dolgozott két el-télt, név szerint: Homonnai Lajos és Nagy Lajos. Köztu-dott, hogy a faipari vállalat a Fővárosi Központi Bv. Intézet-ben a legjobban fizető mun-kahely. Hogy mennyire így van, bizonyítja az is, hogy nem múlik el olyan hét, hogy ne kérnék többen is áthelye-zésüket a faipari vállalathoz.

Homonnai Lajos és Nagy Lajos elítéltek azonban so-rozatos fegyelmi vétségek és összeférhetlenségek miatt a munkából le kellett váltani, sőt, Nagy Lajos elítélt ellen-bűnvádi eljárást is kezdemé-nyezett az intézet, mert a büntetés töltése során

újabb bűncselekményt követett el.

Míg a becsületesen, szorgal-masan dolgozó elítéltek rend-szeresen tudnak pénzt haza küldeni családjuknak, ezzel is segítve az otthoniakat, addig Nagy Lajos és Homonnai La-jos rendszeresen kérnek hoz-zátartozóiktól pénzt, hogy a kiértékesítés fedezetül legyen, mert leváltásuk óta zárkán vannak, nem dolgoznak.

Homonnai legutóbb — meg-útna a zárkaéletet — kérelmi lapon kérte munkába állítását. A parancsnok új azonban el-utasította a kérést: „Amíg dolgozott, nem becsülte meg magát.”

Önkéntelenül is felmerül az emberben a kérdés: Miért nem néznek szembe ezek az emberek önmagukkal? Miért próbálják rendszeresen ki-játszani a magatartási szabá-lyokat? A kérdésre természet-sen elsősorban nekik kell fe-lelniük, de tetteik azt bizo-nyítják, hogy félrevezetik, be-csapják önmagukat is. Ezt is-merte fel Nagy Lajos felesége, amikor arra kérte levélben férjét, nézze realisan az éle-tet és ne tetszelegjen a mártír pózban.

A felelősségérzet hiánya

Is súlyos teherterhel mindkét elítélt. Vajon gondolt-e Nagy Lajos arra, amikor fe-

gyelmi vétséget követett el és nem önmagában, hanem má-sokban kereste a hibát, hogy ez felelőtlenség? Emlékszik-e rá, mikor fegyelmi kihallga-tásra hívták miatta egyik el-ítélttársát, és nem Nagy La-joson múlt, hogy nem ka-pott fenyítést? Vagy gondolt-e arra Homonnai Lajos, hogy so-rozatos fegyelmeztlenségeivel mennyit ártott zárkatársai-nak is?

A feltett kérdésekre egyér-telmű a felelet. Tetteik azt bizonyítják, hogy nem gondol-tak erre. Szavakban persze mást mondanak, de a szavak-nak csak akkor van súlya, hi-te-le, ha a tettek adnak hozzá-fedezetet. Náluk pedig nagyon nagy az ellentmondás a sza-vak és a tettek között.

Pedig mindketten jóesű, viszonylag fiatal emberek. Nagy Lajosnak még hosszabb, Homonnai Lajosnak már csak rövidebb ideje van hátra a büntetésből. Mikor akarják elkezdni a felkészülést a szabad életre? Hamis szemlé-lest az, hogy ők majd kint mutatják meg, mire képesek. Az életre a felkészülés itt kez-dődik, a bizonyítást itt kell megkezdni. Mennyivel jobban örülnének a hozzátartozók, ha nem szüntelenül újabb fegyel-mikről kapnának hírt, hanem arról, hogy komolyan készül-nek a hazatérésre, és már itt mindent megtesznek azért, hogy felelősséget az otthoniak-kal tetteiket. Milyen dagályo-

san tudnak mindketten fogal-mazni, de

a dagályosság náluk ürességet takar,

mert ellentmond a tapasztalatnak, a tetteknek.

Érdemes lenne elgondolkod-ni a fentiekben és a róluk ki-alakult nagyon negatív képet pozitívvá tenni. Ehhez első-sorban megváltozott, fegyel-mezett magatartásra van szükség és erős akaratra. Ön-maguk elsősorban érdeke, hogy így cselekedjenek! Csak raj-tuk múlik, hogy így is legyen!

Már éppen postára akartam adni ezt a cikket, amikor ar-ról értesültem, hogy a fel-ügyelet — parancsmegtagadás miatt — ismét fegyelmi lapot állított ki Homonnai Lajosról. Mintha aláhúzták volna ez az esemény ennek a cikknek a mondanivalóját, és intő fig-yelmeztetés, felkiáltójel lenne nemcsak a két említett elítélt, hanem minden érdekelt szá-mára.

A bv-intézet a társadalom akaratát hajtja végre akkor, amikor megköveteli az elítél-tek a magatartási szabályok maradéktalan betartását. Ez a cél azonban egybeesik az el-ítéltek egyéni érdekével is.

Kibúvókat keresni haszta-lan. A felelőtlenségnek mind-denütt — itt is — ára van. Néha nem könnyű a feladat — legyőzni a jellemgyengesé-get —, de számtalan példa ta-núsítja, hogy érdemes.

K. M.

A „díjbeszedő“

A hűvös őszi, a közelítő tél ugyancsak megnöveli a csa-ládok kiadási gondját. Külö-nösen akkor súlyos ez a gond, ha a családtagok közül az egyik, vagy éppen az egyetlen kereső hiányzik. Több pénz kellene meleg ruhára, tüzelő-re... A legfontosabbat ki kell szorítani szigorú takaré-kossággal, a koszt-pénzből le-csippentgetve, átmeneti nél-külözések árán is... A hó-napban esedékes villany-, gázszámlára hiánytalanul fél-retenni a pénzt, mert jön a díjbeszedő! Ebből a pénzből egy fél fillért sem szabad el-kölni...

Mikor a család nagy nehe-zen megtervezi a hónapi ki-adást, akkor esetleg beállít egy váratlan vendég. Nem gázszámlával jön, csak behi-zelgő, keneteljes beszéddel. Attól a hozzátartozótól hoz-zenet, akit a család nélkül-özni kénytelen, akihez mos-tanában olyan gyakran száll a gondolat, mert ha itthon volna, most mennyivel köny-nyebb lenne elkészíteni a téli költségvetést.

A vendég szépeket mond a távollevőről, a kettejük sívár-elzártágban összeesett bar-rárságát ecseteli; hogy meny-nyit segítettek ott egymáson, hogy ő, különösen ő meny-nyit, anyagilag is. És most itt az alkalom! Ő a barátjában feltétlenül bízza segített, s most jött, hogy a kölcsönt a hozzátartozó adja meg.

A családnak eszébe sem jut kételkedni. Kész a tartozást kiegyenlíteni, de miből? A szolgáltatásokra félretett pénzhez nem nyúlhatnak... Sorra járják hát a szomszé-dokat, kölcsönrel terhelik gondjukat, hogy a „vendég” kérését teljesítsék. Szívességét még meg is köszönik, s a ven-dég megy tovább. Ahány „is-merős”, annyiféle szöveg. Kit mivel tud rászedni. Elérkezik a beszélő ideje. A látogató szemrehányást tesz megláto-gatott hozzátartozójának.

— Miért nem írtad meg, ha szükségben voltál? Adósságba verted magad. Éppen most, amikor...

A kérdőre vont személy hü-ledezik. Mentegetőzik, tiltako-zik, s másnap kihallgatást kér.

A közelmúltban a miskolci bv. intézetben a beszélőt kö-vetelő napon több elítélt pana-szolta el, hogy hívatlan látó-

gató járt az otthoniaknál, s különböző ürtügyekkel, főleg a börtöni barátságra hivatkozva, pénzt csalt ki.

Az elkövető személy kilétét nem volt nehéz megtudni. A feljelentés megtörtént. Senki sem szeretne az illető börténben lenni, amikor majd elítélve visszakerül, s szemtől szembe kell állnia „barátaival”, akik-re hivatkozott.

Van a dolognak még egy tanulsága.

Előbb-utóbb ráfizetnek, akik nem értik meg, hogy a meg nem engedett kapcsolatokat tiltó rendelkezések egyáltalán nem az egyűvé tartozók elsa-kítását célozzák, hanem kizá-rólag az otthon maradtak nyugalma és biztonságát vé-dik.

szl—

A Heti Híradó XIV. évfolyam 41. számában megjelent keresztrej-tvény helyes megjelölése: — Igen, igen, de a feleségemnek még min-dig állnia kell.

Könyvjutalmat nyertek: Csóka Eszter elítélt, Kalocsa; Főnyad Ádám Károly elítélt, Márianosztra; Patkós József elítélt, Szeged; Tóth-falusi Antalné elítélt, Pálhalma; Vámosi Dániel elítélt, Miskolc.

Jó, jó. Bűnös vagyok, beis-merem. Csak abba nem tudok beleenyugodni, hogy en-gem meghurcolnak, pedig az-zal, amit tettem, másoknak is előnyt szereztem — kesereg a bv.-intézetben az előzetes letartóztatott, akinek viselt dolgait röviden így határozza meg a köznyelv: manipulált.

Ez a manipulálás az ingat-lankezelő vállalat alkalmazottja volt. Azért alkalmazták, hogy az ügyek kezelésének tisztaságán öröködjék.

Emberünk azonban nem ezt tette. Hízékény embereket csapott be, visszaélve beosztá-sával.

Az áldatlan tevékenysé-gben közreműködők között van maszek férfiszábo, mint fel-hajtó, súlyos lakásgondban le-vőket ismerő tanács lakásügyi előadó, nem is egy. Most e-vádolt akar vádolni sok em-bert, akit a lakásügy izzott, hajtott az arra illetékes szer-vekhez a legtisztességesebb szándékkal.

Mit tudták a lakáshoz jutot-tak, hogy az illetékes ingatlán-kezelő- és tanács alkalmazot-tak nem tisztességes úton jut-tatják őket lakáshoz? Hon-nan tudhatták a szükségben le-vők, hogy akikhez — mint il-

„Erős“ János

Hol volt, hol nem volt, a Fővárosi Központi Bv. in-tézetben él egy ember. Sza-kálta nem volt, mert az elő-írásnak megfelelően itt minden második napon borotválkoznia kell. Az ere-je, az nagy volt. Három te-leviziókavát is összetört, míg mi egy darab elkészí-tésén fáradoztunk.

Mint ismeretes, a mese-hős minden esetben elnyeri méltó jutalmát. A „mi Já-nosunk” sem kerülhette el a maga kiváncsoltja sorsát. Fegyelmi kihallgatásra ren-delték hanyag munkavégzés és rongálás miatt.

A kihallgatáson az arco-kon szégyen és megbánás tükröződött. A gyakorlatlan szem az látna, mintha csu-pa ártatlanokat válogattak volna össze. Ott állt a re-tenthetetlen kávéfőző is, aki olyan búsan nézte a fo-lyosó kövezetét, mint aki valami nagy értéket veszí-tett el, és nincs a megtalá-lására semmi remény.

Az eredmény végül is húsz nap szigorított magán-elzárás lett. A fegyelmi zárkára pedig még gondolni is rossz, nemhogy ott büntetést tölteni. Nekem pél-dául a hideg futkos a háta-mon, amikor az ottani fek-hely kemény deszkája eszembe jut. (Tapasztalat-ból tudom, hogy milyen az. Valamikor én sem voltam külön a Deákné vászná-nál.)

Mindez régen volt már. Azóta Balogh János bri-gádvezető lett. Jó munkájá-ról és fegyelmezett maga-tartásáról mindenki példát vehet. Most már elhiszem, hogy közülünk ő a legerő-sebb, mert legyőzte makacs, hanyag természetét.

Németh József elítélt Főv. Közp. Bv. Intézet

Szerkesztői üzenetek

KALOCSA; Vozák Katalin. Az édesanyámhoz című verse élménygő, érzéseit nem vonjuk kétségbe, de gondolkozson el ilyen kifejezéseken: „bocsásd meg jó anyám e szörnyű vét-kemet”. Ugyanezt az érzést sokkal árnyaltabban is ki le-het fejezni. Az önvád a kör-házi ágyon c. írását a közlen-dők közé soroltuk.

Török Károlyné. Írása min-dig aktuális, lapunkban bár-mikor fel tudjuk használni. Esetleg más címmel későbbiek során közöljük.

ZALAEGERSZEG Nagy R. Attila előzetes. A „költémé-nyét” közlés céljára — még ha ezt kéri is — nem fogad-hatjuk el. Ennél jobb versek sem kerülnek közlésre a Heti Híradóban. Egyébként ezt ész-re is veheti, ha figyelemmel kíséri a Heti Híradót.

KIA BŰNÖS?

letékesekhez — bizalommal fordultak, a megszorultakon minden gátlás nélkül elősködő bűnszövetkezet tagjai?

Honnan tudhatták volna?

Az ügyet ismerő emberek — sajnos, a rossz hír gyors szár-nyon jár — könnyen általáno-sítanak, s nyomban készek a nagyon nehezen korrigálható ítélettel: ilyen a lakásügyi hi-vatal, az ingatlankezelő válla-lat.

— Mások is előnyhöz jutot-tak — mondja emberünk.

A becsapottakat, a rásze-detteket vádolja, akik la-kást kaptak, súlyos összege-kért. De jó lenne most a rá-szedettek között is elosztani a bűnt, úgy, mint a bűntársak elosztották maguk között a jogtalan hasznót!

De lehet-e bűnnel vádolni a rászedetteket, mint teszi ez az ember? Akik lakást kaptak, vajon gyanakodhattak-e tör-vénytelenségre, amikor az ügy-vivő a törvények legjobb is-merője?

Úgy hozzáam nőtt, mint a karom

HUNYADVÁRI JÓZSEFNÉ. VAL a kalocsai bv. intézetben beszélgettünk. A fiatalasszony elég elkeseredettnek látszott. Indulatosan elhadart, önvádó szavainak lényege a követke-ző: Többször volt már börtönben. Mindig tudta, hogy miért. Mostani ügyét legfőké-pen azért bánja, mert ez előtt úgy érezte, élettársa ol-dalán már tud változtatni ko-rábbi életén. A büntetés úgy jött, mint derült égből a vil-lámcsapás.

A beszélgetés során az de-rült ki, hogy a fiatalasszony lelkiismeretfurdalást és fele-lősséget érez nemcsak a börtönbe kerülés miatt, hanem amiatt is, hogy az élettársa mellett megindult és a benne végbemenő változás egyszerre megszakadt, és ez nyilván le-sújtja élettársát is.

Az elmondottakra kerestünk választ, amikor felkerestük Hunyadváriné élettársát ott-honukban. Szerencsénk volt, otthon találtuk.

A lakásban a magára ha-gyott férfi rendtelensége foga-dott. Többször elnézést is kért tőlünk ezért, de első aggódo kérdése az volt: Nem történt-e valami baja élettársának? Las-san-lasan sikerült meggyő-zőnünk arról, hogy a kértézt jól van. Csak ezután tértünk rá jövetelünk valódi céljára. Kértük, mondja el véleményét, hogyan képzei el a jövőt, ho-gyan képzei a további együtt-élést, mennyire tud segíteni élettársának abban, hogy vál-toztasson eddigi életén?

VÁLASZA HATÁROZOT-TAN HANGZOTT:

— Ne győttörje magát feles-leges találgatásokkal! Egy per-cig se gondoljon arra, hogy köztünk nincs valami rendben. Csak azt tudom mondani, hogy hazavárom. Addig nem is tudok mit kezdeni az életemmel. A gyerekeket sem tudom haza-hozni az intézetből. Sajnos együttélésünk alatt többször került már börtönbe. Mindezt

felelőtlenségének köszönheti. Néha olyan dolgokat tett, hogy az ember csodálkozott rajta. Az is igaz, hogy otthon sem látott sok jót. Annyi mentsé-get találhatok számára, hogy tette miatt mindig mélysege-sen elkeseredett. — Tíz esz-tendeje, hogy megismerked-tünk. Életének egy igen vál-ságos szakaszában vettem ma-gamhoz. Mindenki elhagyta, senki sem törődött vele. Úgy vettem észre, nemcsak én, hanem ő is ragaszkodott hoz-zám. Nem azt mondom, hogy szerelmesek vagyunk egymás-ba, de úgy hozzáam nőtt, mint a karom, úgy hozzáam tartozik már mint a szemem vagy a fülem. Ennek ellenére igen keveset tudtam a dologairól. Csak akkor tudtam meg, hogy baj van, ha idézés jött. Én már nem teszek szemrehá-nyást neki, ő tudja, mit csinál. Sokszor elmondtam a véle-ményemet. Elmondtam azt is, hová vezet az az út amelyen eddig járt. Akkor egy kicsit megdöbbent és elgondolko-zott. De úgy látszik, nem elég-gé. Az a fő baja, hogy köny-nyen befolyásolható. Mindig úgy cselekszik, ahogy taná-csolják neki. Ha rosszat mon-danak, azt is megteszi. Ilyen hosszú ideig viszont még nem volt börtönben. Remélem, ez majd egy kicsit észhez téríti. De azt nyugodtan mondhat-ják neki, hogy ne győttörje magát, ne foalalkozzék ostoba gondolatokkal. Dolgozzék ren-desen és a soros levélben ér-tesítsen mindenről.

EZZEL BE IS FEJEZTÜK A BESZÉLGETÉST.

Néhány sze-mélyes jellegű tájékoztatás után el is búcsúztunk egymás-tól. Úgy gondoljuk, a férfi sa-vából még mindig a bizalom csendül ki. Mi is azt szeret-nénk, ha ez a bizalom az, amely megállítja a fiat-l-asszonyt abban, hogy újabb bűncselekményt kövessen el.

(s. gy.)

Ábránd és valóság

Hárman lakunk egy zárká-ban. Két fiatal társam és én, az idősebb. Elektromos szak-emberek vagyunk.

Egy délután szóba kerültek a szabadulás utáni lehetősé-gek. Laci vitte a szót...

— Még elgondolni is rossz. Havi ezernyolcszázért egy szalagon forrasztani az Orion-ban, vagy másutt. Hajnali gyárszirena, rohanás, belyeg-zés, a hidegen csillogó műsze-rek, s a táskában a szelet zsí-rok kemény.

Olyan hatásos szavakkal festi a „szörnyűséget”, hogy önmaga is beleborzong. Féri a másik társam, kerekre nyílt

szemekkel bámul maga elé és látszik, már ő is érezni véli a „borzalmakat”.

Laci folytatja: — Aztán a vasárnap. Dél-előtt krumplihamozás, mert „segíteni illik az asszonynak”. Délután séta a Nagykörúton a visító gyerekekkel és a járda széléről bámulni a suhanó autókat. Este tv-műsor egy üveg Kőbányai mellett és hét-főn újra a gyári sziréna. Iszo-nyatos...

Feri sóhajokkal asszisztál a szomorú játékhöz.

Be kell avatkoznom! Vala-j hogy oldanom kell ezt a pesz-szimista hangulatot:

— Egy jó műszerész nem-csak a szalagon dolgozhat és havi ezernyolcnál jóval többet keres — próbálom a kocsit jó útra terelni.

— De én nem vagyok jó műszerész! És nem is akarok az lenni, és utólam a pákám füstölő gyanta szagát!

Feri savanyú képpel bólogat, mintegy igazolva feldúlt tár-sát, hogy így van ez, így bi-zony.

Laci keresi a konfliktusból a „kivezető utat” is.

— De ha a Vendéglátónál lehetnék valami kis ellenőr, vagy egy gebines üzletcske, az igen!

Hanyatt fekszik ágyán és be-hunytt szemekkel becézgeti a képeztel szülte szivárványt: egy gebines üzletcske...

★

Két hét nem nagy idő és mégis hozhat figyelemre méltó reményeket.

Így történt nálunk is. Két társam korábbi álláspontja ellenére érdeklődni kezdett szakmai problémák iránt.

Esténként tiszta papír kerül az asztalra, s megtelik, a kí-vülről álló kusza és értelmet-len, de számunkra egye vi-lágosabb vázlatokkal.

Barta Mihály elítélt, Főv. Közp. Bv. Int.

A GYERMEK ÉS A CSALÁD

Az anya elvesztése...

Hasonló tárgyú, előző cikkünkben utaltunk arra, hogy a szülők elvesztésével milyen ártalmak érhetik a kisgyermeket. Utaltunk továbbá arra is, hogy e tárgykörben a szakember véleményét is megkérdezzük.

Felkértük dr. György Júliát, a Kossuth-díjas gyermekpszichológust, számtalan, a témát érintő könyv és cikk szerzőjét, hogy válaszoljon kérdéseinkre.

Első kérdésünk az volt: *Mit jelent a gyermek részére az anyjától való elszakadás?*

— Mind az orvosi, mind a pszichológiai kutatók egyetértenek abban, hogy a környezetű ártalmak közül a csecsemőkor és annak történései döntő súllyal esnek latba a gyermek későbbi fejlődésében. Az ember életében az első, legdöntőbb kötelék

az anya és a gyermek kapcsolata.

Ha ebben zavar támad, az a gyermek fejlődését a legmélyrehatóbban gátolja. Ez a zavar beállhat, ha nincs jelen az anya, ha nincs egy állandó „pótanya”, aki a nevelésre esetleg alkalmatlan anyát helyettesít. Ha az anya jellemileg alkalmatlan a nevelésre, ezt nevezik pszichotikus hatásnak (lelki mérgezés).

— Mind a Szovjetunióban, mind Amerikában és más államokban, így hazánkban is, azt tapasztalták, hogy testi vonatkozásban a legkifűnőbb higiéniai viszonyok között működő csecsemőotthonba helyezett gyermekek között is sokkal több a megbetegedés és nagyobb a halandóság, mint a saját családban nevelkedett csecsemők között. Az anyjától, az anyák hibájából, családtól elszakított és érzelmeileg elhanyagolt körülmények között nevelkedő csecsemőknél a fokozott megbetegedési és halálozási arányszámok kívül egy másik, szintén általánosan tapasztalt következmény, hogy szellemi fejlődésük meglassul, majd elakad. Nem figyelnek, aluszékonyak lesznek, érzelmi megnyilvánulásai csökkennek. Jóval később tanulnak meg beszélni. Főleg régi, „menhelyi” gondozásnál volt ez megfigyelhető. Az ember-gyermek hosszú ideig igényli az állandó stabil személy jelenlétét és gondozását. Az átlakot utódai születésük után nem sokkal már a fajtájának megfelelő mozgásra és egyéb tevékenységre képesek. Az embergyermek születése után hosszú ideig kiszolgáltatott a környezetének. Fokozott gondoskodást és gondozást igényel.

— Mindennél fontosabb a gyermek számára, hogy olyan személy mellett éljen, akihez erős, pozitív érzelmi kapcsolat van. Ez az igény végigvonul az egész gyermekkoron. Természetesen, minél kisebb a gyermek, és minél inkább rászorul még a gondozásra, annál nagyobb mértékű és görcsösebb ez a ragaszkodás. Ha nincs kit szeretnie, a gyermek nem tanulja meg, hogyan kell szeretni. Nem alakulnak ki azok a minták, ahogy szeretni kell. Majd a későbbiek során nincs, akivel azonosítsa magát. Az erkölcsi és a társadalmi együttélés normáit csak a szeretet által, a szeretet közvetítésével építi be magába és fogadja el végérvényesen és mértéktudóan. Később is megfigyelhető azonban, hogy minden olyan esemény, amely első szeretetének tárgyától (ez többnyire természetesen az anya) elszakítja — az anya halála vagy elutazása, börtönbe kerülése, vagy ha úgy érzi, hogy anyja nem szereteti már annyira, mint korábban, vagy egyéb okból csatlakozik —

súlyosan megzavarja fejlődését.

Megzavarja közeledését a valósághoz, majd érzelmi kapcsoló képességét a külvilághoz, ami pedig nevelhetőségének legfőbb alapja. Tehát az első és a legsúlyosabb reakció az, hogy elfordul a kül-

világtól, az őt körülvevő más személyektől, tárgyaktól. Így egyre később alakul ki és fejlődik ki a fogalmi kincse, és ezzel együtt a gondolkodása. Csak az az ember tud erkölcsösen élni, akinek ebben a korban alkalma volt szeretni és megfelelő szeretetet kapni. A szülők személyiségének, magatartásának vonásait, tehát a szülők követelményeit is akkor tudja magába építeni, ha szereteti őket.

A valódi nevelés szeretettel történik

A gyermek a szülői szeretet elnyeréséért teszi meg ezt vagy azt.

Második kérdésünk kapcsán arra kértük választ, hogyan válhat, illetve válik a szeretettárgy, az anya, illetve a szülők elvesztése a bűnözés, az agresszió melegágyává? Sokszor említettük már, hogy a bűnöző életmódot folytató szülők szinte járványszerűen adják tovább utódaiknak azt, amitől ők is szenvedtek. Így van-e ez?

— Az agresszió minden emberben megvan, de ez legyőzhető. Érzelmi téren az első szeretettárgy elvesztése három fő ártalommal jár: a normális fékek, gátlások elégtelen kifejlődésével, az agresszív indulatoknak kifelé, a társadalom felé fordításával és a külvilághoz, a realitáshoz való viszony megromlásával. E három tényező valójában már meghatározza egy bűnöző személyiség kialakulását.

— Már az élet legkezdetibb szakaszaiban megkülönböztethető a nevelés két alapvetően különböző útja. Az egyik, amely gyengéd irányítással és oly módon vezeti át az akadálytalan ösztönkielégítés útjáról (beszélés, bevezetés, kézzel-lábbal evés), az erről való lemondásra a kicsiny gyermeket, hogy együtt járjék a legfontosabbal, azaz a biztonságérzettel, amely az anyja simogatása, elismerő mosolya nyomán fakad, s megérezeti vele, hogy helyes úton jár. Ha nem így történik a nevelés, vagy a szeretettárgy elvesztése miatt nincs mód, hogy így történjék, akkor a normális fékek nem alakulhatnak ki. Ezzel együtt jár a kül-

világtól való elfordulás, a külvilág követelményeinek el nem fogadása. Egyre zavarosabb viszonyokba bonyolódik a külvilággal. A számtalan nyugtalanító esemény indulattal tölti el, amely — ha a gyermek magára marad vele és kellőképpen nem tudja feldolgozni — ártalommmá válik. Ha ebben a helyzetben a szülőt pótló nevelő vagy az értetlen és brutális szülő erőszakkal vagy veréssel próbálja a gyermeket megfékezni, természetesen lesz, hogy a gyermek az agresszióra agresszióval válaszol, amely a külvilág irányába is fordulhat. Egyszerűen visszaadja, amit kapott.

— A lelkiileg megterhelt és magába zárkózott gyermek állapotának jellemzője az elme-rengés is, az ún. nappali álmódosítás. Ez olyan tünet, illetve lelki folyamat, amely a gyermeket akarata ellenére, tehát kényszerűen lepi meg, érte felülősségre tehát nem vonható, s ezért a kapott büntetés nemcsak céltalan, hanem — további depressziót kiváltó hatásával — egyenesen ártalmas.

A sérült lelkű gyermek

lelki energiaháztartásában e nappali álmódosításoknak az a célja, hogy megszabaduljon az említett megterhelő tartalmakkal járó szorongásoktól és kellemetlen érzelmektől. E nappali álmódosítások tartalmát olyan elképzelt helyzetek és események adják, amelyekben az álmódosító győz a nehézségek felett. Hős, aki minden ellenfelét — így vagy úgy — legyőzi, esetleg meg is öli, s ezzel a gyermek részben úrrá lesz szorongásain, részben bosszút áll bántalmazóin, és mindenképpen korrigálja a számára kínos valóságot, amelyből éppen a saját maga alkotta külön világba menekül.

— A bűnöző egyén időnként nemcsak teljesen kiesik a teremtésből, hanem amellettt értékeket rombol, s ráadásul a közösségnek többnyire el is kell őt tartania. A bűnöző egyén körül nagy nyugtalanságot és zavart támaszt, azonkívül, hogy további fertőzés forrásává válhat mind a családban, mind a tágabb közösségben.

— S. Gy. —

Kiábrándító

A FIATALEMBER megilletődve lépett a raktárba. Ezen túl itt fog dolgozni, ezzel a két komoly, higgadt, alapos emberrel. Egyik-egyikükben is kétszerte akkora lehet az élet-tapasztalat, a bölcsesség, mint benne. Igaz, kettőjük életkora is csaknem kétszer annyi, mint az övé.

A fiatalember tekintélytisztelettel lépett az idősebbek közé. Kitüntetésnek érezte, hogy olyanokkal dolgozhat, akik jól értenek az itteni teendőkhez. Tisztelettel nézett rájuk. Szívesen kezdett köztük, velük dolgozni.

Teltek a napok. Megszokott lett az együvé tartozás. A fiatalabb azt tapasztalta, ő is képes az idősebbekkel egyenlő teljesítményre. Az idősebbek emberien segítettek, létrejött, kialakult közöttük az összhang, amely a feladatok tökéletes ellátását biztosította.

Ez a kis közösségben dolgozók jó hírét, megbecsülését tovább növelte.

Tovább teltek a napok, a munka haladt, s a fiatalember egyszerre csak hibákat vett észre a két idősebb magatartásában.

Előbb arra gondolt, nem jól hallott, nem jól látott. Ám a hibák ismétlődtek, s lassanként megszűnt a fiatalabbnak a két idősebb iránti tisztelete, csökkent a nagyrabecsülése.

Össze kellett szednie minden erejét, hogy a kiábrándító jelenségek ellenére se váltsaon lépést.

Ez nem volt könnyű, mert ha nem azt teszi, amit am azok, egy-kettőre vád éri, jön az intrika,

A fiatalember látta: az élet nagy kérdéseivel — amelyek az útkeresők elé tornyosulnak — magára van hagyva. Az idősebbeket nem vádolhatja, nem figyelmeztetheti — hogyan is merné ezt tenni —, példájukat sem követheti, mert akkor saját nézeteivel kerül összeütközésbe.

Makacs idősebbek önértéket sérti, ha álláspontjuk feladására kényszerülnek. A fiatalabb nyomdokába lépniük kínos lenne.

A FIATALEMBER KIÁBRÁNDULTAN LÁTTA, hogy a két idősebb közül, akiket a raktárban talált, az egyik jószívűségével dicsekvő alakoskodó, a másik világjártasságról fecsegő nagyképű.

Az előbbi jószívűsége a látszattartásban fejeződik ki, s vége-hossza nincs a világjárt ember kifogyhatatlan meséjének. Van itt kaland, izgalom, csak tartalom nincs. Viszont egyet elárulnak ezek a történetek. Mesélőjük érzi: jelenlegi helyzetében személyisége fontosságát, nagyságát feltétlenül szükséges alátámasztani valamivel. Nem fél az ilyen, hogy az ellenkező hatást éri el?

A fiatalember kiábrándult belőlük. Ha jellemes, szégyelli magát helyettük is.

Látja, hogy — sajnos —, az emberi gyarlóság, tökéletlenség nincs az életkorhoz kötve.

Ki-ki viseli, cipeli önmaga tökéletlensége következményeit.

SZ. G.

Csökkenti a lemaradást, a termés kiesést!

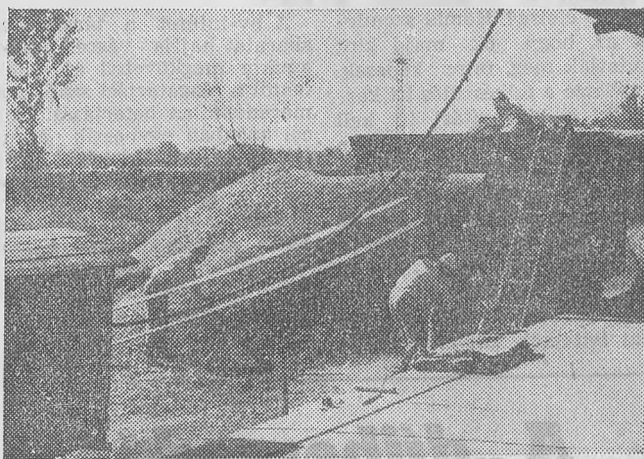
A Tisza szelíden húzódik medrében, mintha büntudata lenne a kora nyári pusztításokért. A május végi, júniusi drámai küzdelemben az ember győzedelmeskedett. Megfékezte a zabolátlan áradatot, amely pusztított, rombolt, nem kímélve házakat, településeket, városokat, gazdag termést ígérő földeket.

Tévedés lenne azt gondolni, hogy a víz visszahúzóásával, a rombadőlt épületek felépítésével megszűnt a gond, a probléma és minden visszatért a megszokott, nyugodt kerékvágásba. Nem! A földeken szünet nélkül folyik a harc a betakarítás sikeréért. Ez legalább olyan fontos, mint a gátak védelme volt. Nemcsak az árvíz okozott kiesést a mezőgazdaságban, hanem a mostoha időjárás is visszavetette a munkát. A szokatlanul korai éjszakai fagyok még égetőbbé teszik a betakarítás gyorsasá-

A 40 hold területen a paradicsom szedése befejeződött. A termés a Szegedi Konzervgyárba került. A brigádok jó teljesítményi érték el, hiszen gyorsaságukkal csökkentették a gombás megbetegedés okozta kárt

képesek. Bizonyításul idézek a Heti Híradó szeptember 5-i számából:

A virágmag nagy része exportra kerül. Fontos, hogy a szedés mellett megfelelő legyen a tisztítás is

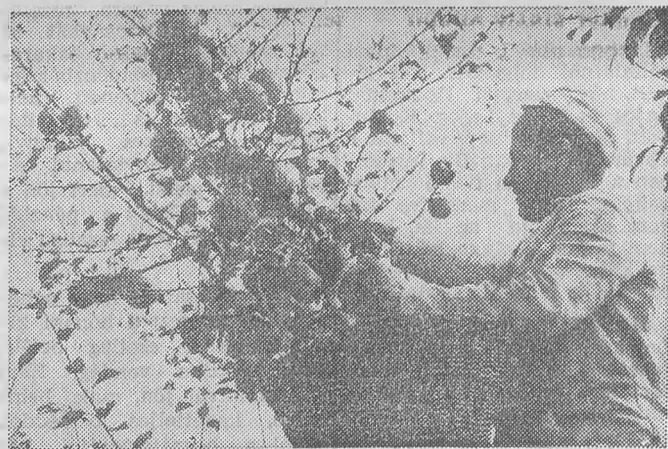
gának fokozását. Feladat, munka tehát van bőven...

A nagyfai határban

A kép színes és mozgalmas. Minden ember a földeken dolgozik. Szedik a gyümölcsöt, a paradicsomot, a répát, a virágmagvakat. Ujjáalakítják a kacsatelepet. Talajelőkészítésre sorakoznak a gépek. Rövidesen megkezdődik a kukorica betakarítása is. Hogy mindez sikerrel végződjön, elsősorban az elítéltek munkájától, hozzáállásától függ. Vajon lehet-e ebben bízni? Igen! Biztosíték erre az elmúlt hónapok alatt végzett munkájuk, szorgalmuk. Az árvízveszélykor kitelepült a gazdaság. Rendkívül fegyelmezetten, mindenki — erejéhez képest — a maximumot nyújtotta.

Olyan gazosok voltak a földek, hogy a gazból nem látszott ki sem ember, sem ló. Az elítéltek megmutatták, mire

„... Kukorica, répa, stb. azóta megkapták, amit kívántak, ami nekik jár. Kapálás után a vetemények szaporán növények indultak, ma már éppen

A gyümölcs: a körte, alma és szilva szedése befejeződött. Az előző évekhez képest a hűvösebb időjárás kedvezőtlen hatással volt a minőségre, a mennyiségre és a szedésre egyaránt

FORDULAT

— MIÉRT SÍRSZ? — kérdezte Feri, amikor hazament és a konyhában megpillantotta feleségét a hokedlin ülve, ölébe ejtett kézzel, meggörnyedten.

Judit szípgott, aztán gyorsan megtörölte szemét, felállt, s folytatta a főzést.

— Na, mi történt? Miért tört el a mécses? — lépett mellé Feri.

— A, csak úgy... — mondta Judit. Ismerte a férjét jól. Tudta, hogy addig nem hagyja békén, amíg el nem mond mindent.

— Csak úgy? — kérdezte Feri megfogta felesége alát, maga felé fordította, a szemébe nézett.

— Csak úgy? — kérdezte még egyszer.

— Igen — mondta Judit. Egy pillanat múlva már mosolyogva folytatta. — Tudod, nem szeretek egyedül lenni, mert akkor mindenféle szamárság jut az eszembe.

— Énekelj, dalolj, akkor csak arra gondolsz!

— Mire?

— Amit énekelsz... Na, mi lesz vacsorára?

— Lecsó.

— Remek. Leszadok egy üveg sörért. Jó lesz?

— Jó.

Feri egy üveg sör helyett kettőt vásárolt. Mire felvitte, felesége már terített.

Szinte szótlánul ültek egymással szemben, amíg a második üveg sört ki nem nyitották.

— Csak lesz valami a meglefűvő újításból Persze, nem újítás, hanem ésszerűsítés, a meglevő jobb változata. Igaz, így kevesebb esik le és az is háromfelé megy.

— Mennyi lesz?

— Kábé háromezer.

— Előleget adtak rá?

— Előleget?

— Igen.

— Már hogy adtak volna! Akkor már nálad lenne...

Judit összeszedte a tányérokat, csak a söröspoharakat hagyta az asztalon. Mászor nemigen volt ilyen fürge. Vac-
sora után sokáig beszélgettek, aztán valamelyiküknek eszébe jutott, hogy a tévében jó műsor van. Bekapcsolták a tévét, a heverőre hasaltak és meglepedtek az edényekről.

— Nem kérsz már sört? — kérdezte Feri, mert a felesége

csak tett-vett és nem akart visszaiülni az asztalhoz.

— De, egy keveset.

— Mi bajod?

— Semmi.

Feri a hokedlira tette a sört, a poharakat és a heverő mellé állította. — Jöhet a műsor — gondolta. Judit csak sokára ült le mellé. Egy darabig hallgatott.

— Kedden, amikor későn jöttél haza, bárban is voltál? — kérdezte váratlanul.

— Hol?

— Abban a „Fekete macskában” vagy hol, ahol sztriptíz is van.

— Én?

— Te.

— Honnan veszed ezt?

— Csak úgy kérdezem, hogy a kíváncsiság miatt nem mentél-e el?

— Én?

— Te. Mert a férfiakat előbb a kíváncsiság hajtja, aztán más...

— Mi más?

— Hát...

Judit oldalt fordult, nem nézett a tévé képernyőjére. Feri arcát kutatta gyanakvón. Mintha a hírtelen összevont szemöldök ráncsaiban felfedezhetné azt a valóságot, ami miatt ma sirt a konyhában.

— Mi más? — kérdezte Feri még egyszer. Hangja már

A BAJ SOKADMAGÁVAL JÁR...

A jó öreg három és fél tonnas Csepel vidáman rótt a kilométereket a keskeny bekötőúton. A fiatal gépkocsivezető élvezte a játékot a gázpedállal: alig pöccintett rajta, a kilométeróra mutatója máris átugrotta a nyolcvanast... — Szeretni kell a kocsi. Mi pedig jó, öreg barátok vagyunk, igaz? — s szinte a plató is beleremegett, olyan erővel taposott Józsi a gázpedálra. — Ez az — mondogatta magában, amikor a keskeny úton csaknem százkilométeres sebességgel futott alá az út. — Mit nekünk az a harminc mázsa, ami a hátunk mögött van?...

Arra, hogy egy hirtelen fékezéskor nagyon sok lehet a harminc mázsa műtrágya, nem gondolt.

Csendes, nyárvégi este volt,

sehol egy árva lélek az úton. — No, még egy lapáttal, öreg! — tréfált Józsi. Mire a hajtókanyar után ura lehetett volna a kocsinak, kész volt a tragédia. Alaposan elkapta a szekeret, s az öreg kocsis, mielőtt felriadt volna szenderegéből, levágódott a bakról... Józsi megnézte ugyan az árokparton mozdulatlanul elnyúlt kocsi, megveregette a hátát, és otthagya:

— Mehetünk, nincs különösebb baj. — Aztán szemügyre vette a kocsiját, és azt mondta: — Hajnalban kihúzó a lökhárítót. — Visszalépett az öreghez: Sebaj, papa, holnap leöblítjük az ijedelmet!

Sötét volt, nem vette észre, hogy vér szivárog az öreg fejéből. — Jó napja lehetett — tűnődött magában —, hogy ennyire alszik... — Nem lett volna szabad ennyit inni, öreg! Máskor jobban kell vigyázni!

Arra, hogy meg is halhat az öregember, nem is gondolt. Begyújtotta a motort, továbbindult.

Akkor érezte kifutni maga alól a talajt,

amikor alig éjfél után bezörgött a kmb-s, és azt kérdezte:

— Maga jött be úgy fél tíz körül a „szegényház” felől a községbe?

— En is akkoriban érkeztem haza.

— Mitől tört úgy derékba a lökhárítója?

— Ha jól emlékszem, rakodás közben csúsztam neki egy oszlopnak.

— Nem egy szekeret ütött el „véletlenül”?

— Szekeret? Én? Ne vicceljen!

— Öltözzön fel!

élesebb volt. Kihűlt. A melegség szikrája sem remegett benne.

JUDIT HALLGATOTT. Körmeivel a heverő vastag fonalszála kapargatta.

— Miért nem beszél? — Nem voltunk ott! De ha ott lettünk volna, akkor is, hogy kerül ma a sáros csizma az asztalra, ha kedden lett sáros?

— Csak úgy kérdeztem.

— Miért nem tegnap, tegnapelőtt kérdezted?

Feri felelt a poharat és egy hajtásra kiitta a sört. Az üvegért nyúlt, újra teletöltötte poharát. Annak is megitta a felét.

Sokáig nézte a képernyőt, de nem értette, miről szól a film. Nem értette, ki kit üldöz és miért. Csak a hajszát látta. A járdán, az utcán, az országúton.

— Kárba veszett este lesz ez is — gondolta. — Ha vége a másornak, lefekszenek, hátat fordítanak egymásnak, megpróbálnak aludni.

A pohár után nyúlt. Megitta a sört. Aztán, amikor ismét a képernyőre meredt, váratlanul megkérdezte:

— Sokáig volt itt a mamád?

— Nem. Egy negyedórát. Feri hirtelen nevetni kezdett.

— Mit nevelsz? Megbolondultál?

— Minek?

— Megnézzük azt a szeke-

ret...

— Felesleges annyit szalad-

gálni... én akadtam össze az

öreggel.

— Csakhogy az öreg meg-

halt...

— Mármost á...?

— Mármost a Pista bácsi!

★

A fiatal gépkocsivezetőt hallat okozó gondatlanságban és áldozat cserbenhagyásában mondta ki bűnösnek a bíróság, és szabadságvesztésre ítélte. Tekintettel azonban arra, hogy az édesapja súlyos beteg, valamint gyermeket vár a felesége — az ítélet végrehajtását elhalasztotta a bíróság.

Hiába várta jó vacsorával a felesége, Józsi nem tudott enni. Egyre azt hajtogatta:

— Embert öltem...

— Térj magadhoz! — kérte a felesége. — Édesapád ma vitte kórházba a mentő.

— Kit vitt kórházba a mentő?! — kérdezte riadtan a fiatal férj.

— Édesapád.

— Melyik kórházba?

— A karcagiba.

— Holnap Karcagra megyek.

★

Szépen felöltözve indult hajnalban a buszállomáshoz. Már a megállóban érezte, hogy az emberek nem olyan szívesek hozzá, mint régebben voltak. Ezzel törődött azonban a legkevésbé. Az apját látta maga előtt, azt az öregembert, aki a napokban még olyan jól bírta magát.

A vasútállomáson majd másfél órát kellett várnia. Először csak egy pohár sört szándékozott inni a sötétben, később azonban hat korszóig jutott. Az italbolt vezetője figyelmeztette:

— Vendég úr, indul a vonat...

Józsi kirohant, s ahogy a mozgó szerelvényt meglátta, abban reménykedett, hogy elérje az utolsó kocsi. Hiába kiabált a forgalmista, ne ugorjon mozgó szerelvényre, nem ért semmit. Józsi ugrott, és elvétette a lépést. Hajszálon múlt, hogy az utolsó kocsi kezei nem gyűrték teljesen maguk alá, „csupán” az egyik karját kapta el az utolsó kerék...

★

Mondják, hogy a baj nem jár egyedül... Ez esetben sokadmagával zúdult a fiatal há-

— Lehet — harsogott. — Lehet.

CSAK NÉHÁNY PILLANAT MÚLVA TUDTA FOLYTATNI:

— És egy negyedóra alatt ennyi zagyaságot tudott a fejébe süllykolni? Nagy művész vagy varázsló. De ezt is csak veled teheti meg. A testvérednek, Antalnak, meg tudod mit susmorog? Ő maga mondta nekem. Kérdezd csak meg tőle! Hogy a felesége így meg úgy! Mi az, hogy egy asszony angolra jár? Biztos, hogy oda jár? Hinti a konkolyt, ahogy tudja. De Antal nevet egy jót és elfelejti. Viszont te megkeserítet az esztétik... te kis csacsi, te kis számár, te kis ostoba jószág! Anyád ilyen volt tíz évvel ezelőtt is, amikor apád elhagyta...

— Elváltak...

— Mindegy. Apád költözött el. Nem csodálkozom, ha megelégette a székírózat. Persze, most sem nyugszik. Ha az urát nem tudja piszkálni, hergeli a lányát, a fiát, a menyét, a vejét.

— Hallgass! Mégiscsak az anyám!

— Éppen ezért békén hagyhatna.

— De van abban igazság, amit mondtott.

— Hogyne! Az igazság az, hogy egy szava sem igaz.

— Anyám nem hazudik.

zaspárta: Józsi, a felesége, aki gyermeket várt...

★

A baleset nem mentesíthette Józsi a szabadságvesztés büntetés alól. Nincs értelme részletezni, hogy miért, illetve hogyan szaporodtak az otthoni gondok, továbbá azt, hogy egyre nehezebb lett a fiatal feleség helyzete...

★

A napokban találkoztunk Józsi feleségével. Egészséges fiúgyermeket szült, és mindketten egyszerűen érzik magukat. Örömeik azonban úgy lennének teljes, ha apu is odahaza volna...

A múltkoriban Józsi nevelőjével is beszélgettünk. Elmondta:

— Kötelességtudó, szorgalmas ember, minden bizonnyal megkapja a harmadot. Nem sokkal karácsony előtt kerül sor a harmadkérelem tárgyalására. Ha így dolgozik, nagy ajándékkal lepheti meg a családját.

— ko —

A NEVELŐK POSTÁJÁBÓL

A minap levél jött a Fővárosi Központi Bv. Intézetbe. Schmidt János küldte a levelet családjának köréből.

„Elnézését kérem a zavarásért. Július 10-én szabadultam az Önök intézetéből, az alkoholelvonó osztályról. Köszönettel tartozom azért, mert leszoktattak az ivásról. Amióta itthon vagyok, egy cseppet sem ittam, s erős az elhatározásom, hogy a jövőben sem iszom. Igénybe veszem az SZTK-rendelő gyógyszeres utókezelését, és bízom benne, hogy ez átsegít a „kritikus időszakon”. Az Erőműnél dolgozom, jó helyem van, munkáimaim megbecsülnék. Havi keresetem 2000 forint. Családom nagyon örül, hogy újból minden este együtt lehetünk. Kisfiam, Lencés és a harmadik osztályba jár. Ezzel fogadott szabaduláskomkor: apukám, úgye többet nem rúgss be és nem kerülssz börtönbe? — Megígérttem. Meg is tartom.”

Megnyugtató e tájékoztatás, hiszen egy ember elindult azon az úton, hogy újra teljes értékű, törvényisztező állampolgár legyen, kivegye részét a társadalom építésének munkájából. Kívánjuk,

— Nem is. De jó lenne, ha már egyszer apádnak is elhinnéd, amit mond! Hogy esztendőig üldözte valami nem létező kacér nővel. Átkutatta a zsebeit, odaállt lesbe a gyár elé, hogy kivel jön ki, merre megy, de tőle nem lehetett megkérdezni, hogy mit csinált egész nap, miért nem lett kész az ebéd négy órára, amikor hazament.

— Honnan veszed ezt a...

— Ő mondta! Kedden este, amikor együtt voltunk... a Vaddászkertben...

— Te meg apu?

— Igen, és megkért, hogy még neked se szóljak, mert nem akar békétlenséget... Úgy látszik, anyád megtudott valamit.

— Te, te apuval voltál?

— Igen.

— Miért nem hívtad fel?

— Hívtam. Nem jött. Majd akkor jön, ha tudja, hogy a mama a testvérednél van.

Megbeszéltük, hogy Antal telefonál a papának, mikor jöhet nyugodtan.

— Teremtőm, ti összeesküdtek?

— Apád kedvéért, meg a családi békességért. Beszélveled is, azt mondtam.

— En meg azt hittem... ismételte Judit, aztán piteregre odabújt Ferihez.

Feri gyengéden simogatta, veregette a vállát.

B. M.

Születésnap

Egy huszonnégy éves fiatalemberről van szó. A napokban „ünnepelte” születésnapját, egy teljes csajka vízzel a kezében és négy év börtönnel a háta mögött. Állt a zárka közepén és minden szónoki képességét előszedve, prédikált:

— Bizony, mondom nektek, fiúk, én már sok mindent megpróbáltam... — ezt elhittem neki, mert Köhida, Szeged, Állampusztá és ki tudja még, hol járt, mind erről tanuskodnak —, de börtönbe többször nem fogok jönni.

Eme hangzatos kijelentés után alig pár órával, fegyelmi lapot állítottak ki róla.

Várható fegyelmi napjait számolgatva, flegmán megjegyzi:

— Kibírom.

Egy ilyen születésnap fogadkozás után joggal várja az ember, hogy a szavak, melyek annyiszor elhangzanak és oly meggyőzően hangzanak el, a gyakorlatban is érvényesüljenek.

Hornyák István elítélt
Márianosztra

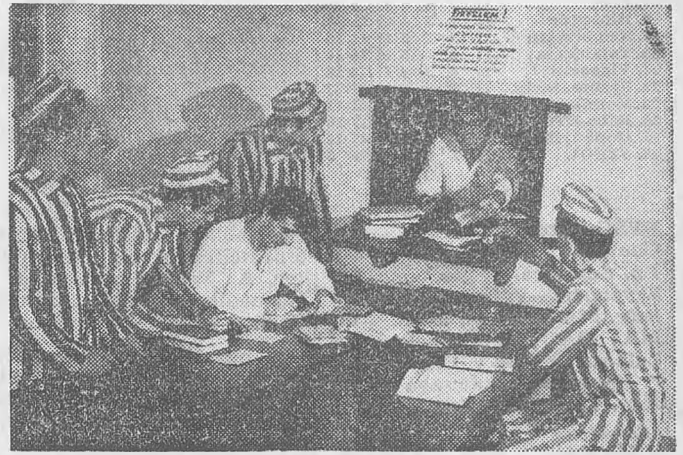
Mindig nagy az érdeklődés

Minden évben sok új könyvel egészítik ki a bv. intézetek könyvtárait. A bő választék lehetővé teszi, hogy a legújabb művekkel, hazai és külföldi szerzők alkotásaival ismerkedjenek meg az olvasók. Az olvasás iránti igény évről évre fokozódik.

Szegeden járva tapasztalhatuk, hogy a különböző korú, műveltségű elítéltek, milyen

nagy gonddal választják ki az érdeklődésüknek megfelelő könyveket. A kultúrteremben témák szerint csoportosítva táblákon függesztik ki a könyvek jegyzékét. A csoportosítás megkönnyíti a választást. Ha akad olyan elítélt, aki nem találja meg a kívánt témájú művet, a könyvtárosok készségesen kisegítik.

— zimm —

A kiválasztott könyveket a nagy gyakorlattal rendelkező könyvtárosok rövid idő alatt átadják az elítélteknek.

Az elítéltek örömmel és várakozással veszik át a kiválasztott műveket

Rossz vagányra tért

Amit a cím mond, képletesen szokás érteni. Most sem szó szerinti tényt jelez, de közelebb van a valósághoz, mint általában. Akiról az írás szól, valamikor mozdonyvezető volt.

A javakorabeli férfit a nyár folyamán letartóztatták. Tíz hónapra ítélték csalásért.

— Mennyi „haszna” volt a csalásból?

— Háromszázhetven forint.

— Hogy jutott hozzá, illetve hogyan csalta ki?

Nehéz a válasz,

a nevelő mondja helyette:

— Gyűjtött az árvízkarosultaknak, a saját zsebére...

— Hogyan?!

Emberünk hangja sértődött, indulatos.

— Mikor a felhívás megjelent, hogy a társadalom segítsen a bajbajutottakon, a keresetemet egy részét én is felajánlottam, mint mások.

— Utána megbánta, s így akarta visszaszerezni?

— Az asszony kórházban volt. Fizetés előtt szükség volt a pénzre — mondja. Magyarázná, amire nem lehet magyarázat. Felháborodottan teszi hozzá.

— És még az újságban is kiírták, hogy jelentkezzenek, akiket megkárosítottam, mert nem hitték, hogy olyan kevés helyen jártam...

— De miért járt ott is, ahol járt? Egyáltalán miért indult el ezen az úton? Tudnia kellett volna, hogy hova vezet...

Hányadszor van börtönben?

— Harmadszor...

— Mikor került be először?

— Mozdonyvezető voltam. Ötvenhétben rám bíztak egy postászként huszonöt ezer forinttal... Azt mondtam, elveszett.

— Mit gondolt, mikor elvette?

— Segíteni akartam a családom... Egy év négy hónapot kaptam.

— A második?

— Két üveg pálinkát vittem el. Az összes százhusz fo-

rint érték. Két hónapra ítélték.

Bizonykodás következik,

hogy mennyire szereti a családját, hogy két kisfia milyen jó gyerek, s hogy a felesége milyen... Róla nem mond szépeket. Valószínű, az asszony soha nem értett egyet azzal, hogy ilyen módon „segítsen” családján.

— Haszna volt ebből a családnak? Most jobb így nekik?

A kérdésekre nem válaszol. Mit is válaszolhatna? Hitegeti, hamis érvekkel nyugtatgatja önmagát. Ártatlanokat hibáztat:

— A feleségem ideges. Emiatt volt akkor is kórházban, ezért kellett a pénz a családnak...

— Ha ilyeneket csinál, nem csodálkozhat azon, ha a felesége ideges.

Nézzük ezt a nagy darab, puha embert. Se tartása, se határozottsága. Nézzük a múltját. Összevetve a jelenével, lesújtó a kép. Milyen kilátásai lehetnek a jövőre?

— Visszamegyek a MÁV-hoz fűtőnek — mondja.

— Visszaveszik?

— Ha váromon kell, addig lakatosként dolgozom.

— Gondolja, hogy visszamehet?

— Bizonyosan. Apám is mozdonyfűtő volt. Én is az voltam, majd mozdonyvezető lettem. Mikor az az ügyem történt a postászákkal, akkor hagytam ott a MÁV-ot.

— Talán inkább felmondhat.

— Mint mozdonyvezető nem dolgozhattam volna, de ajánlottak más munkakört. Ha szabadulok, s mód lesz rá, visszamegyek.

Ideje is lenne már komolyan gondolni a jövőre. Nének a fia... Most még szeretik. Talán sajnálják...

Rágondolni is rossz, mi lesz, ha nem változik meg, és a gyerekek majd szegényelni fogják, megvetik?

Ideje sürgősen visszatérni a helyes vagányra!

Sz. G.

SPORT

AZ NB I. ÁLLÁSA:

1. U. Dózsa	11	7	2	29:10	24
2. MTK	11	4	6	19:12	21
3. Vasas	11	7	—	24:13	20
4. Bp. Honvéd	11	5	3	18:12	20
5. FTC	11	5	2	16:10	20
6. Csepel	11	4	4	12:12	18
7. Pécs	11	3	6	12:12	17
8. Diósgyőr	11	4	3	14:21	16
9. Salgótarján	11	5	3	13:17	15
10. Tatabánya	11	4	2	14:14	14
11. Videoton	11	4	3	11:14	14
12. Szombathely	11	5	—	6:17	13
13. Komló	11	3	5	16:22	11
14. Rába ETO	11	4	1	12:17	10
15. Dunaújváros	11	2	2	7:10	25
16. SZEOL	11	1	2	8:6	20

NB I/B

BVSC—Özd	2:1
Ganz-MÁVAG—Szálitók	0:0
Bp. Spartacus—Eger	0:2
Egyetértés—Várpalota	1:1
Szfv. MÁV—Szoln. MTE	0:0
MÁV DAC—Kecskemét	3:0
Zalaeg. TE—BKV Előre	3:0
P. Bányász—Békéscsaba	1:0
Debr. VSC—Oroszlány	2:1

1. Egyetértés	12	8	4	—	181	5	23
2. MÁV DAC	12	7	2	3	14:5	22	
3. Eger	12	6	4	2	18:8	21	
4. Pécsi B.	12	4	4	4	12:17	21	
5. Zalaeg. TE	12	5	4	3	22:13	19	
6. G.-MÁVAG	12	5	5	2	16:13	19	
7. Kecskemét	12	4	4	4	14:12	19	
8. Bp. Spart.	12	3	5	4	9:11	19	
9. Szálitók	12	3	4	5	8:13	19	
10. Oroszlány	12	4	2	6	16:17	17	
11. Békéscsaba	12	3	3	6	13:13	15	
12. DVSC	12	4	4	4	11:12	14	
13. BVSC	12	5	2	5	21:23	13	
14. Özd	12	4	2	6	14:20	13	
15. Szfv. MÁV	12	4	3	5	8:14	13	
16. SZMTE	12	3	3	6	10:18	13	
17. Várpalota	12	2	7	3	13:11	12	
18. BKV Előre	12	2	2	8	4:16	9	

NB II

Keleti csoport

Debreceni EAC—Vécse	0:0
Szarvas—MGM Debrecen	3:1
Gyula—Cegléd	1:3
K.-félegyh.—Lehel SC	0:0
Budafok—Szegedi Dózsa	2:0
Középület Ép.—Szeg. VSE	0:3
Szolnoki MÁV—KISTEXT	1:1
Pénzügyőr—Bocskai SE	4:2

1. Cegléd	11	7	3	1	18:12	17
2. Pénzügyőr	11	7	2	2	24:11	16
3. Budafok	11	5	4	2	17:9	14
4. Szegedi D.	11	6	2	3	16:13	14
5. Lehel SC	11	4	4	3	10:7	12
6. SZVSE	11	4	3	4	14:14	11
7. Szarvas	11	3	5	3	14:15	11
8. DEAC	11	4	2	5	23:20	10
9. Sz. MÁV.	11	2	6	3	13:13	10
10. Vécse	11	3	4	4	7:12	10
11. Gyula	11	3	3	5	20:19	9
12. Bocskai SE	11	3	3	5	15:18	9
13. Közép. Ép.	11	3	3	5	9:13	9
14. MGM Debr.	11	3	3	5	14:19	8
15. KISTEXT	11	2	4	5	12:18	8
16. K.-félegyh.	11	2	3	6	10:23	7

Nyugati csoport

Máza-Szászvár—Zalaeg. D.	0:0
Bauxitbányász SE—Füzfő	2:1
Győri Dózsa—Pécsi BTC	3:0
K. Rákóczi—Almásfüzitő	2:0
Pápa—Táncsics SE	3:1
Savaria—Bakony Vegyész	3:2
Dorog—Ajka	3:0
Pécsi Ercb.—Szekezsárd	0:0

1. Dorog	11	7	3	1	18:13	17
2. Pécsi Ercb.	11	7	2	2	27:11	16
3. Győri D.	11	7	2	2	22:9	16
4. Szekezsárd	11	6	2	3	13:6	14
5. Pápa	11	6	2	3	10:10	14
6. Zalaeg. D.	11	6	1	4	16:9	13
7. Bakony V.	11	5	2	4	11:8	12
8. Bauxitb.	11	5	1	5	15:17	11
9. Savaria	11	4	2	5	28:18	10
10. Táncsics SE	11	5	—	6	9:15	10
11. Ajka	11	4	1	6	10:15	9
12. K. Rákóczi	11	3	2	6	9:20	8
13. Almásfüzitő	11	2	3	6	9:22	7
14. Füzfő	11	3	1	7	7:20	7
15. PBTC	11	2	2	7	9:15	6
16. Máza-Szászvár	11	1	4	6	4:18	6

Északi csoport

Nagybányász—Miskolci VSC	4:2
S.-újhegyi Sp.—Salg. KSE	2:1
Ikarus—Esztergom	0:1
Kazincbarcika—KELTEX	4:1
BEAC—Borsodi Bányász	0:2
Nyíregyháza—Leninváros	1:1
Volán SC—Kossuth KFSE	3:1
Kisterenye—V. Izzó	0:0

1. Volán	11	8	2	1	29:13	18
2. Kazincb.	11	7	3	1	20:8	17
3. Izzó	11	6	2	3	22:12	14
4. S.-újhegy	11	6	1	4	11:9	13
5. Nagybányász	11	4	4	3	14:10	12
Kisterenye	11	4	4	3	11:7	12
7. MVSC	11	4	3	4	12:8	11
8. Salg. KSE	11	3	5	3	18:15	11
9. BEAC	11	3	2	5	11:14	10
10. Esztergom	11	4	2	5	12:16	10
11. KKFSE	11	3	4	4	10:15	10
12. Nyíregyh.	11	3	3	5	7:13	9
13. Ikarus	11	4	1	6	10:19	9
14. Leninváros	11	3	2	6	16:21	8
15. KELTEX	11	2	3	6	12:21	7
16. Borsodi B.	11	2	1	8	11:25	5

MOSZKVA: Új válogatási formát terveznek a szovjet labdarúgó-sportban. Négy csapatot — az A, B, olimpiai és utánpótlás — állítanak fel, s ezek egy-egy klubcsapatra épülnek. A felnőtt válogatottnak gerince a CSZKA, az előzetes hírek szerint húsz játékos szerepel a keretben. Az olimpiai csapatot a Moszkvai Dinamo együttesére építik.

Tovább nyomul előre az MTK

A labdarúgó NB I 11. fordulójában ezúttal két rangadóra került sor szombaton. Az MTK a Bp. Vasast, az U. Dózsa a Csepelt fogadta otthonában.

MTK—Vasas 2:1 (2:0)

A két csapat győzelméből a lelkesebben játszó MTK megérdemelten került ki győztesen. A Vasas sorrendben a harmadik vereségét szenvedte el.

A hazai környezetben játszó kék-fehér csapat minden tekintetben jobb volt ellenfelénél és megérdemelten szerezte meg a győzelmet. Az egyre jobb teljesítményt nyújtó MTK megérdemelten áll a tabella második helyén.

U. Dózsa—Csepel 1:0 (0:0)

Az utolsó három esztendőben mindössze egyszer nyert az U. Dózsa a Csepel ellen, így érthető, hogy Baróti Lajos edző tartott a vendég Csepeltől. Az első 45 perc Baróti óvatosságát igazolta. A gólhelyzetek alapján a Csepel egyenrangú ellenfél volt. A második félidőben óriási erővel rohamozott a lilá-fehér gárda, ám a Csepel védelme romlott minden újpesti kísérletezés. Már-már úgy tűnt, döntelent hoz a rangadó: a 80. percben Fazekas nagyszűrő átadását Bene értékesítette, így győzött 1:0-ra az Újpest.

Bp. Honvéd—Ferencváros 1:1 (1:1)

A mintegy 17 000 néző előtt nagy iramban kezdődött a rangadó. A Bp. Honvéd több veszélyes támadást vezetett már az első percekben. A 9. percben egy Kocsistól kapott labdával Kozma tört kapura. A Honvéd gólvészélyes csatárait a 16-oson belül Páncsics szabálytalanul szerezte és Zsolt játékvázát határozottan mutatott a 11-es pontra. A büntetést Kocsis értékesítette. (1:0). Mintegy öt perccel később Pál szerezte szabálytalanul a kapura törő Branikovicsot, a Honvéd 16-osán belül. Újabb 11-es! Ezt a büntetést Szőke értékesítette. (1:1). Ez is maradt a rangadó végeredménye.

Videoton—Diósgyőr 2:2 (1:1)

Mintha idegenben is igazolni akarta volna a Videoton, hogy nem véletlenül győzte le az U. Dózst — bátran támadott. Karsai góljával vezetést is szerzett. A Diósgyőr a harmincadik percben, Fekete góljával egyenlített. Góllal kez-

dődött a második félidő is. Gyors diósgyőri támadás végén Fekete talált a vendégek hálójába. (1:2). A Videoton azonban nem adta meg magát, s a bátor támadójáték meghozta az eredményt (2:2). Ezzel a fehérvári csapat értékes pontot vitt haza Diósgyőrből.

Dunaújváros—Rába 2:3 (1:1)

Jó iramú, változatos küzdelmet hozott az első félidő. A vendég Rába már a hetedik percben megszerezte a vezetést: Stolcz volt eredményes. A Dunaújvárosnak a 30. percben sikerült egyenlítetnie. Harangi beadását Bertók lőtte közelről a hálóbá. (1:1). A második félidőben fölénybe került a győri gárda, s már 3:1-re vezetett, amikor a hazai csapatnak Csörgő révén sikerült szűpítenie.

SZEOL—PÉCS 0:0

Hiába reménykedtek a szegedi szurkolók abban, hogy a szerdai kupamérkőzés után majd fáradt lesz a pécsi csapat — a Pécs végig bátran játszott a Tisza-parti stadionban, s megérdemelten vitte haza az egyik pontot. Ezzel a döntelennel tovább romlott a SZEOL helyzete, s már-már úgy tűnik, beletörődött a sorsába...

Tatabánya—Szombathely 2:0 (0:0)

Az első nagy gólhelyzet kihagyása mintha kedvét szegte volna a hazai csapatnak. A 20. perc táján már csak Rottemer nagyszűrő védésének tapoltak a nézők. Aztán fokozatosan magára talált a Tatabánya, s ettől kezdve egyetlen perccel sem volt vitás a bányászcsapat győzelme. Szabó majd Hernádi lőtte a hazaiak két gólját.

Komló—Salgótarján 2:2 (1:0)

Ahogy ez már Komlón lenni szokott, a hazai bányászcsapat ezúttal is nagy lendülettel kezdett. Egy korszerű támadás végén Juhász 12 méterről biztosan lőtt Szőke kapujába. (1:0). Szünet után változatlanul komló fölény jelezte a bányászrangadót. Gecse hibájából Bordács előtt szabadul vált az út, és a szélő a kifutó kapus mellett biztosan szerezte meg a Komló második gólját. A hazai közönség már elkönnyelte csapata győzelmét, de a Salgótarján ritkán látott hajrába kezdett. Előbb Horváth, majd Répás szerzett gólt, s ezzel a vendég bányászcsapat egyenlített.

A Csepel sikerét hozta az egyéni háromtusabajnokság

A Normafánál rendkívül hűvös, csipős, szeles időben került sor az országos egyéni háromtusabajnokság futószámára. A férfiak 3000, a juniorok 2000, a serdülők pedig 1000 m-es távon mérték össze tudásukat.

Ezen a napon is rendkívül kiélezett küzdelmeket hozott a bajnokság, sok jó eredmény született, s főleg a csepeli sportolók szerepeltek kitűnően.

Összetett. Férfiak I. o. Bajnok: Sasics Szvetiszlav (Csepel, edző: Benedek Ferenc) 3308 pont, 2. Marackó (Csepel) 3. Szabó (Bp. Honvéd), 4. Tószegi (Székesfehérvár), 5. Sáríalvi (Csepel). II. o. 1. Kulcsár (Székesfehérvár).

Juniorok I. o. Bajnok: Komlóssy Tibor (Csepel, edző: Benedek Ferenc és Földi László) 3278, 2. Borlay (Csepel) 3. Kancsal (MAFC), 4. Plank (Bp. Honvéd), 5. Geleta (Bp. Honvéd), 6. Perédi (Esztergom), II. o. 1. Melegh M. (Csepel).

Ifjúságiak: I. o. Bajnok: Lánosz László (Csepel, edző: Benedek Ferenc és Malaczkó István) 3158, 2. Némethi (U. Dózsa), 3. Pintér (U. Dózsa), 4. Palla (Bp. Honvéd), 5. Szij (KSI), 6. Arany (Csepel), II. o. 1. Udvarhelyi (Bp. Honvéd).

Serdülők: I. o. Ludrovsky Arnold (KSI, edző: Szabó József és Barna Gyula) 3092, 2. Déry (Csepel), 3. Fazekas (KSI), 4. Pitzer (Bp. Honvéd), 5. Macsica (KSI), 6. Tomaschof (Csepel), II. o. 1. Gál (Csepel).

BECKL SÁNDOR, az MTS elnöke és Szatmári István elnökhelyettes Borsod megyében tanácskoztak a megye és Miskolc város part-, tanács- és sportvezetőivel, a Lenin Kohászati Művek és a DI-MÁVAG vezérigazgatóival. Meglátogatták a DVTK sportegyesületét. Kazincbarcika megbeszélést folytattak a Borsodi Vegyikombinát vezérigazgatójával a város és az üzem part-, állami társadalmi és sportvezetőivel.

ATLETIKA. Lvovban rendezett versenyen a gerelyhajításban Luszisz (87,60), a kalapácsvetésben Klím (70,96) győzött.

Larsen az első

Vinkovciban befejeződött a nemzetközi sakkverseny. A 15. fordulóban Szabó legyőzte a jugoszláv Ledicset, s végül a 6—9. helyen végzett. A dán Larsen döntetlenül mérkőzött a jugoszláv Miniccsel, s a verseny győztese. A sorrend: 1. Larsen 10,5 pont, 2. Hort, Bronstein, Gligorics 10—10, 5. Velimirovics 9,5, 6. Petroszjan, Minics, Tajmanov, Szabó 9—9, 10. Marics 8,5, 11. Quinteros 7, 12. Parma 6,5, 13. Bertok 5, 14. Ledics, Ozanics 3—3, 16. Tomics 1.

A franciaországi Bagneux-ban nemzetközi versenyen a 12 tagú mezőnyben Dely Péter szerezte meg az elsőszámú 7,5 ponttal. Mögötte a kubai Garcia és a francia Haik végzett 7—7 ponttal.

Gavril Kacsalin lemondott

A szovjet labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Gavril Kacsalin lemondott tisztségéről és a jövőben a tanácsadó szerepet tölti be a válogatottnál. Utóda Valentyin Nyikolajev, volt sokszoros válogatott lett, aki a legutóbbi időben a CSZKA edzője volt.

Ez volt a harmadik eset, hogy Kacsalin megvált tisztségéről. Ugyanezt tette az 1952. évi olimpia, majd az 1958. évi svédországi világbajnokság után. Kacsalin nevéhez azonban igen sok szép siker is fűződik. Ő volt a szakvezetője az 1956-ban olimpiai bajnokságot nyert szovjet csapatnak, majd az 1960-ban a Nemzetek Kupájában győztes válogatottnak.

Az utolsó szám döntött a tízpróbában

A vasárnap délelőtti hideg és a szél megtizedelte a BEAC atlétikai versenyén a tízpróba bázok mezőnyét, a 38 indulóból csak 16 férfi és 7 nő fejezte be a küzdelmüket. A tízpróba így is érdekesen alakult. Dittrich az ötödik helyről vasárnap fokozatosan nyomult fel, csaknem 300 pontos hátrányt hozott be és kilenc szám után 19 ponttal már ő vezetett Hausz előtt. A befejező 1500 m-en azonban a műegyetemista atlétának sikerült az elsőszámot biztosítani. Női ötóródban az élen álló, bajnok, Papp Margit — edzőtervének megfelelően — a második napi számokban már nem vett részt. Távollétében Magyar az I. osztályú szintnél (4100 pont) jobb eredménnyel győzött. A többi számban kevés induló akadt, s csak kevés teljesítmény érdemelt figyelmet. A női magasugrásban Aranynak 170 cm-en is volt biztató kísérlete. A csúcstartó Gagyvi rúdugrásban 460-on kezdett — sikertelenül.

A Kovács László ökölvívó-émlékverseny

Vasárnap ért véget a verseny. A háromnapos versenyen 18 egyesület 82 ökölvívója lépett a kötelek közé. Az EVIG Győmrői úti ökölvívótermében lefolyt küzdelmek győztesei (papírsúlytól felfelé): Kozma (Kap. Dózsa), Fikó Gy. (EVIG), Pálfalvi (Törökcs). Föld (MTK), Nagy J. (BHSE), Kocsis L. (MTK), Ungi (Csepel), Csizmadia T. (BHSE), Kiss (PVSK), Felber (Vasas), Klimisz (EVIG). Csapatban: 1. MTK 13, EVIG, 3. BHSE 11—11 ponttal.

Asztalitenisz-siker Bécsben

Változatlanul jó formában vannak a magyar férfi asztaliteniszezők. Az osztrák nemzetközi bajnokságban a Klamppár—Jónyer összeállítású együttes a középdöntőben 3:0-ra legyőzte a szovjet csapatot (Gomozkov, Sztiernyikov), majd a döntőben az NSZK ellen nyert 3:1-re és megszerezte az első helyet.

Az egyéni versenyben Klamppár, Jónyer és Belezay bejutott a legjobb nyolc közé.

Minicsapat — maxi eredmény

Öt versenyző: három aranyérem

Phoenix város neve csupa nagybetűvel kerül a magyar lövészport történetébe! Az idei világbajnokságon — vasárnapra virradóan — Papp Lajos, a magyar csapat immár harmadik aranyérmét nyerte. Összesen nyolc aranyérmét osztottak ki a nagy-

negyméteres kaktuszokkal körülvéve. A szél sebessége gyakran meghaladja a 80 km/órát, s ez az európai résztvevőkre nézve rendkívüli hátrányt jelent — írták a verseny előtt.

CSAK EGYÉNI

A magyarok csak egyéniben álltak rajthoz (egy csapat négy versenyzőből áll). Az NSZK 35 versenyzőt küldött Phoenixbe (a VB kétharmadig pontosan ugyanannyi aranyat nyertek, mint a magyar gárda), a lengyelek 18 lövővel érkeztek (még nem nyertek egy számot sem az 53-ból). Nincs tehát reális alap az összevetésre: hol is tart ma, az olimpiás felidejében ez a sikeres sportág?

Azt azonban máris lemérhetjük, hogy egy-egy nemzetközileg is számottevő eredmény milyen hatást gyakorol az utánpótlásra. Egyrészt után jelentkezik a fiatal tehetségek a fővárosi kluboknál, az MHSZ-ben, az Újpesti Dózsa-ban, a Bp. Honvédban, a Zala-ga Máté Lövészklubban, valamint a gombamódra szaporodó — de a budapestiekkel együtt létesítményhiányokkal küzdő — vidéki kluboknál; Kaposvárott, Pécsen.

Marosvári Kornél

őbű sportpuska-versenyben, amelynek térdelő testhelyzetű számát nyerte Papp Lajos 384 körös teljesítménnyel a szovjet Parhamovics (383) és a csehszlovák Pjier (383) előtt. Az összetettben a magyar sportoló 1137 körrel harmadik lett.

Utóljára 31 éve állt magyar sportlövő a világbajnoki dobogó legfelső fokán, s ezért is keltett kellemes meglepetést a távoli Arizonából érkezett hír a 40. VB első napját követően: Marosvári Kornél légsíztolylyal aranyérmét nyert! Egyrészt után kaptuk az értékes helyezésekről a híreket, majd a hét közepén ismét „robbant a bomba”: a sportág elsőszámú hazai reprezentánsa, dr. Hammerl László is világbajnok! És most: újabb aranyérem! Papp Lajos bravúrja!

Színház Képzőművészet zene irodalom Film

EGY KANNA VÍZ

Végre letelt a háromhónapos kiküldetés. Beül a kocsi-ba, és meg sem áll Pestig. Az agronómus megmutatta térképen a rövidebb utat:

— Van ugyan közben egy rohadt útszakasz, de megéri, egy órával előbb leszel nála — mondta ez a testben-lélekben korán elhúzó ember, aki úgy érezte, hogy az élet becsapta őt, s benne valami titokzatos asz-szonyfalót látott.

„Egy órával előbb leszel nála!” Kinél? Magdával még elutazás előtt szakított. Un-ta apró ravaszkodásait, ahogy szívósan tört a házasság felé. A kiküldetés kapóra jött. A nő írt neki, de ő nem is válaszolt. Egész két éves kapcsolatuk csak annyi nyomot hagyott benne, mint a film, melyet csak azért nézett végig, mert jegyet váltott rá. Eleinte futó kalandnak szánta, s csupán rosszul értelmezett udvariasságból nem rázta le előbb. Aztán megmaradt mellette kényelemből. Most ezt visszatetszőnek érezte, mintha a vidéken töltött idő minden férfiköny-nedséget kifűjt volna belőle. Valami másra vágyott, azzal az igényességgel, ami tíz évvel ezelőtt még meg-volt benne, aztán valahogy lekopott róla. Az agronómus nem hinné el, hogy őt nem is a nő vonzza. Csupán megszokott életformáját kívánja vissza.

Elindult. Egy ideig simán gurult a kocsi a betonon, élvezte a sebességet. Csak jó óra múlva ért el a bekötő-úthoz. Eh, meg se kottyan ez a Skodájának! A hűtőből fehér pára szállt fel. Az áldó-ját, felforrott a hűtővíz! Bele-nézett a hűtőbe. Alig volt valami benne. No, most az-tán honnan szerezzen vizet? Félóránnyira a legközelebbi falu. Itt csak jeges út, hó-fedte dombok, a fák fekete csontváza, és a hópaplan fölött néhány gúnnyosan zörgő kukoricaszár. Lépett néhányat, hogy idegességét csil-lapítsa, s ekkor a domb al-ján ferde tetőt pillantott meg.

Ház! Valami tanya lehet. Ott kapok egy kanna vizet! Elindult a dombon lefelé, a helyenként térdig érő hó-ban, amely hercege szakadt be a lába alatt. Végre előtte állott a ház. Elseper utac-ska vezetett ajtajáig. Bekopogott. Semmi felelet. Megint kopogott, és ismét semmi vá-lasz. Benézett a parányi ablakon. Odabent égett a lám-pa. Lenyomta a kilincset. Engedett.

Az asztalon petróleumlám-pa pislákol, kormozott, or-rfacaró bűze betöltötte a szobát. A kinti hó fehérsé-gétől elvakultan nézett ma-ga elé. Semmit sem látott, de érezte, nincs egyedül.

— Jó estét kívánok — mondta jó hangosan. Semmi válasz. Már kivette a bútor-rok körvonalait. A szoba mé-lyén ágy, benne dunyha pú-pos dombja. Csak nem ha-lott fekszik alatta? Felcsa-varta a lámpa kancát. A zöldes fény szétterült a szu-bán. Szorongva közeledett az ágyhoz. A dunnahegy mögöl eléje bukkant egy fej. Aszott, viaszszárga, horpadt halánté-kú. Csak a szem élt fekete gödreiben. Két árva csillag az éjszakába hulló test föl-ött. Ez a szempár úgy me-redt rá, mintha álmat látna. Majd elhúzódt a vonalnyi száj. Az arc élettel telt meg. A dunyha alól két valószerű-lenül vékony kéz bujt elő, s végre felhangzott a cernavé-kony, örvendő hang is:

— Jól látok? Eljött? — s nagy kinnal a fejét is fel-emelte. Most látta csak, hogy

nem asszony, hanem férfi. A halál szobrász keze már min-denkülönbséget letörölt ró-la.

— Bocsánat, valakivel ösz-sze tetszik téveszteni. Idegen vagyok. Véletlenül tévedtem be, hogy egy kanna vizet kérjek — és most jött rá, hogy idegességében a kan-náját is a kocsihoz felejtet-te.

De a beteg ebből nyilván nem hallott semmit, mert to-vábbra is az előbbi hangján folytatta:

— Istent hozta, fiam! Ha tudná, mennyire vártam! Váltig mondtam az unokám-nak, addig nem halok meg, amíg meg nem ismerem — s nyújtogatta feléje hideg, nyirkos kezét. Mutatott a székre: húzza közelebb. Ül-jön melléje! Ma szombat van, nemsokára megérkezik az unokája. De miért nem együtt jöttek? Ugy képzelté, együtt, karomfogva...

— Igaza volt Julikának, derék szájl ember. S látszik az arcán, hogy jó is. Bizony, legyen is ám jó az unokám-hoz, mert Julika földre szállt angyal. Már tíz éve, hogy ketten maradtunk. Akkor én még tudtam dolgozni. Bead-tam a tsz-be a kis földemet. Aztán sepregettem a mag-tárt, ólat pucoltam. De egy éve már, hogy mozdulni sem tudok. Csak kolonc vagyok az unokám nyakán. Ha nem lennék, felkötözhetné Pestre, hogy ne kelljen minden ál-dott nap utazgatnia. De nem halhatok meg, míg nem tu-dom, hogy vele rendben van-e minden. Megígértem az anyjának, hogy gondos-kodom róla. Férjhez megy. Ezért nem tudtam elmenni eddig, mert tudja, fiam, az ígért nagy dolog ám, erő-sebb a halálnál is.

A férfi idegesen hallgatta. Magában átkozta az autót, és ostoba ötletét, hogy innen kerít vizet. Most csapdába szorult. Ez a szegény öreg — Hogyan magyarázza meg neki, hogy téved? Sza-kítsa ki kezét a csontvázu-jakból, amelyek görcsösen szorítják? Menjen el szó nél-kül? Nem, ezt képtelen meg-tenni. De akkor mit tegyen? Mit? Átkozott helyzet!

Közelebb hajolt, a fülébe ordította:

— Nem ismerem a kedves unokáját, idegen vagyok. Csak egy kanna vizért jöttem.

— Tudom, hogy szereti az unokámat. Hát persze, hogy szereti. Szép lány, okos lány, a gyárban is szeretik. De mindjárt itt lesz, elkészíti a vacsorát. En ugyan már nem tudok enni, de ha adna egy bögre vizet, megköszönném. Ott, a padon a vödör, merít-sen belőle.

A férfi ment a vödör felé. Vágyakozva nézte: éppen ennyi kellene a hűtőbe. Meg-töltené, rákapcsolná, s egy óra múlva Pesten lenne. De nem lehet, meg kell itatni az öreget. Meg kell várni a lányt is, az majd megmagya-razza neki.

Az öreg hörpintett egy kortyot, de a víz lefolyt a szájja sarkán. Mégis felfris-sült tőle.

— Látja, fiam, mit tesz az öröm? Most nem is fáj sem-mi. Még tán erőre kapok, s ott leszek az esküvőjükön is. Mert ugye, megesküsznek hamarosan? Ilyen szép lány-nak nem jó egyedül élni. De miért is nem jött el eddig? Sokat dolgozik, ugye? Mond-ta Julika. Tudja, megmon-dom őszintén, néha nem is hittem el neki, hogy völge-nye van, mert hát nem hord gyűrűt. De megnyugtatótt, hogy ez csak formáság. Most már restellem, hogy kétel-kedtem a szavában.

Csak hallgatta, és bóloga-

tott. Az ágy felől feléje árá-dó öröm fogva tartotta. To-pogás hallatszott kint, s egy fiatal hang:

— Itt vagyok! Megjöttem! S nyílt az ajtó. Sálba bur-kolt fejű, fiatal lány lépett be. Fitos orrát, arcát pirosra csípte a hideg. Az idegen lát-tára megtorpant, riadtan né-zett rá.

— Bocsánatot kérek, au-tón jöttem B.-ből. Elfogyott a hűtővízem. Azért jöttem, hogy egy kanna...

Már az aggastyán is meg-látta a lányt. Örvendő ha-donásztól feléje...

— Nem is tudtam, hogy el-jön? De, látod, eljött. Meg akarta ismerni a nagyapát is. Megmondom itt, előtte: jól választottál, kislányom. Derék embernek látszik. Pontosan ilyennek gondol-tam. De mi az, meg sem csó-koljátok egymást? Ne res-telljétek! Jölesik az én öreg szemeimnek.

— Szegény nagypapája azt hiszi...

— Igen, ez az én bűnöm. Azt hazudtam, hogy völ-gényem van. Mert az min-den vágya. Igértém, hogy el-jön egyszer. Szegénynek, meg vannak számlálva a napjai. Bocsásson meg, nagyon res-tellem.

— Ne restellje, senki se tehet róla. Vannak mári-lyen véletlenek.

— No, mi lesz? Nem is örültek a viszontlátásnak? Furcsák ezek a mai fiata-lok. Az én időmben másképp volt. No, fogjátok meg egy-más kezét. Gyertek ide, hadd áldjalak meg bennete-keket!

Egymásra néztek zavartan, kiszolgáltatva az öreg kíván-ságának.

— Tegyük meg — súgta a férfi, és sután a lány keze után nyúlt. Odaléptek az ágyhoz. Lehajtották a fejü-keket, s a nagybeteg feléjük tárta remegő csontvázkéjét. Rájuk tette, egybefoglalta őket.

— És most csókoljátok meg egymást! Látni akarom! A lány mélyen elpirult, szemében könny csillogott. És a férfit is megráztatta a megmagyarázhatatlan izga-lom. Remegő karokkal fogta át a lányt. Előbb ajándékozza-n, kötelességszerűen, majd hir-telen áttüzesedve megcsó-kolta.

Halk sóhaj hallatszott az ágy felől. Riadtan bonta-koztak ki egymás karjából. Egyszerre hajoltak az ágy fö-lé.

— Csak nem? — nyögte a férfi, rosszat sejtve.

— Elaludt szegény. Most már boldog. Erre vágyott. En... én nem is tudom, mit mondjak. Bocsásson meg, és köszönném. Most pedig vi-gyűk ezt a kanna vizet, mert magának sietnie kell — mondta a lány, és nyújtotta a kannát. A férfi felszeg mozdulattal nyúlt utána. Mondani akart valamit, de egyetlen szó sem jutott eszé-be. Zavart volt, és furcsán megráztatta. Ő megráztatta. Mindig kissé cinikusnak hit-te magát. De ez a csók mint-ha mégis megzavarta volna. Ez a hazug csók. De valóban hazug volt-e? Testét-lelkét furcsa ujjongás töltötte be, mintha először csókolt volna életében. Áttette bal kezébe a kannát, s a jobbával meg-szorította a lány kezét. Egyetlen szó nélkül hagyta el a házat.

A lány állott a nyitott aj-tóban, nézte, hogyan baktat felfelé a süppedő hóban. A domb tetejéről a férfi visz-szaforodott. Kiáltott valamit, s a kannára mutatott. A sza-vait nem értette meg, a mozdulattal igen.

Azt mondta, hogy vissza-hozza a kannát. De vajon mikor? Most, vagy később? Mert tudta, hogy vissza fog-ja hozni.

H. L. P.

ÚJ KÖNYVEK

Szekeres József:

A JAPÁN CSODA KÜZELRŐL

„A legjobb tanítvány önállósítja magát”, „Bizományi imperializmus”, „A kenguru erszényében”, „Bal, jobb, bal” stb. Az érdekes fejezetek mögött komoly tartalom húzódik. Nem útkönyv, nem is riportsorozat, hanem az egyik legizgalmasabb, legerőteljesebb ország — Japán — története, politikája, gazdaságtörténete egy évszázadnak vázlat. Amit Japán-ról tudunk — filmekből, könyvek-ből, újságcikkekből — kevés, szinte semmi. Vagy — a szerző szavait idézve — nem is annyira kevés, mint pontatlan. Pedig ez a rejtélyes ország az utóbbi években egyre gyakrabban hallat magáról. Ipari termelését, technikai fejlettségét tekintve az élenjáró tőkés országok között emlegetik. Hogyan következett be ez a csoda? Hogyan lett alig néhány évtized alatt az elmaradott, feudális berendezkedésű Japánból világvilágszónyalatban is jelentős, tőkés nagyhatalom? A népszerű formában megírt, gazdag tényanyagra támaszkodó könyv olvasása köz-ben szinte lépersől lépésre halad-va bontakozik ki a válasz a fel-tett kérdésekre.

GAZDASÁGI ÉLET AZ ÓKORI GÜRÜGORSZÁGBAN

Szemelvénygyűjtemény — egy kevésbé ismert, de hallatlanul érdekes témáról. A szemelvények kronológiailag négy csoportra tagolódnak. A „Kezdetek” cím alatt a még mezőgazdasági jellegű G-rögország az i. e. X. sz-tól i. VIII. sz-ig terjedő gazdasági életét többnyire Deveseri Gábor klasz-szikus Homérosz-fordításai mutat-ják be. Az i. e. VII. sz-i gyarmat-osítás korát Strabón, Pausaniás, Thukydides műveinek részletei, a görög virágkora Hérodotosz so-rai tükrözik. A hellénizmus korá-nak ellentmondásait Plutarkhosz, Arisztotelész alkotásai révén is-merjük meg. Az előző, a fejezetek előtti kis összefoglalások, a gon-dos válogatás és a jegyzetanyag Sarkady János hozzáértő tehet-ségét dokumentálja.

Kunszabó Ferenc:

PARÁZSON PIRITVA

A Magvető kiadásában meg-jelelt kötet huszonegy riportot és szociográfiát tartalmaz. Közös vo-násukra már az egyes írások cí-mei is utalnak: arra, hogy a fel-mérés, a cselekmény vidéken ját-szódik le. A nógádi iparmedence, A székszárdi kísérlet, az Örökség, A Lebontják a tanyát vagy éppen a kötet címadója, a Parázon pirít-va mind az iparvidékek, a tanya-si és a falusi élet különböző pro-blémáira keresnek választ.

Kunszabó riportjai izgalmas, mai hétköznapjainkban gyakran felbukkanó kérdéseket dolgoznak fel: például, hogy mit kezdhetnek falun a lányok a nehezen meg-szerzett érettségivel; milyen új el-mentmondásokat szűl a kibontakozó mai élet; miért nem éri jól ma-gát a fiatal agronómus apja szö-vekezetében.

Apró színházi történetek

A Nagymező utcai Opereti Színházban Abraham Pál da-rabjában, „Az utolsó Vere-bély-lány”-ban tűnt fel elő-ször Pesten a megvesztegetően szép hangú Eggerth Márta, akinek főszerepe ellen szerep-osztáskor hevesen tiltakozott a háttérbe szorított primadonna

— Engedni kell a fiatalokat is — érvetelt az igazgató.

— Ugyan kérem — repliká-zott a sértődött művész —, nekem is szép hangom van, és sokkal régebben vagyok fia-tal.

★ Az akkor még nagyon fiatal, majdnem kezdő Honthy Han-na Pozsonyban aratta első, forró sikereit, ami módfelett bosszantotta egyik vetélytárs-nóját. Miután megtudta, hogy a szerény viszonyok között élő Honthy jó távol a színházról kapott csak bútorozott szobát, álszenteskedő sajnálkozással kérdezte:

— Drágám, nem félsz elő-adás után egyedül hazamenni azon a néptelen vidéken? Még lelt valaki!

— Edesem — válaszolta Honthy —, csak nem gon-do-lod, akad olyan hülye, aki le-ült azért, hogy másnap te játsszad a szerepem?

★ A Bécsből állandóan haza-látogató Kálmán Imre mesélte Karczag Vilmosról, a Theater an der Wien híres igazgatójáról... Karczag kezdő direktor korában anyagi bajokkal küz-dött, s ezért kénytelen volt igent mondani, mikor a dis-gazdag bécsi bankár egy dél-előtte készpénzért kibérelte a színházat, hogy dílettáns sza-valóművész barátnője önálló matinéit adhasson. A hölgy verseket, magánjeleneteket adott elő szörnyű rosszul. A meghívott barátok, ismerősök már az első rész után diszkré-ten elszállingóztak, a nagy szünetben pedig megostromol-ták és kiütrítették a ruhatárat. A ruhatárosok hazamentek, a jegyszedők is. Karczag pedig dühösen benyitott a művésznő öltözőjébe és egy kulcsköteget nyújtott át neki.

— Kedves kisasszony! Ha befejezte az előadást, oltsa le a házban a világítást és zárja be maga mögött szépen az aj-tókat!

★ Kabos Gyula, a régi Pest közkedvelt komikusa egy al-kalommal fekete gyászruhá-

ban jelent meg a Fészek Mű-vészklub kártyaszobájában. Fekete nyakkendőjében mély-tűző briliánsból csillogó tű.

— Mi történt, Gyulám, kit gyászol?

— Szegény jó nagynénemet — hangzott a szomorú válasz.

— Nagyon szerettük egymást. — So kívánsága az volt, hogy párnája alatt van ötszáz ko-rona, azon vegyek majd neki egy követ.

— Na és? — érdeklődött a barát.

— Itt a kő — mutatott Ka-bos könnyezve a nyakkendő-tűjére.

— A. L. —

GYEREK A BUSZBAN

A mamája ölében. Mama: Aludtál az ovi-ban?

Gyerek: Mostanában na-gyon nehezen tudok elalud-ni.

Mama: Mit játszottatok? Gyerek: Ma nem volt semmiféle foglalkozás.

Mama: Nem foglalkozta-tok semmivel?

Gyerek: Egyszer van foglalkozás, máskor nincs. Ha valaki nem hinné el, hogy ilyen nyelvezetű — és észjárású — öt év körüli kisfiú is létezik, sajnos nem ajánlhatok fel más bizonyítékot, mint becsü-latszavakat. Higgyék el, ilyen abszurdumot nem is tudnék kitalálni — fülem viszont jó, mellettem ültek, minden szavukat tisztán hallottam.

Ha vallásos volnék, most imádkoznék. A gyer-me-kért, édes anyanyelvün-kért.

ELÁRULTA...

„Csak nyugalom!” — E szavakkal fogadta a hart-fordi Robert Minert a pa-pagája, amikor hosszabb külföldi útból hazatért. Azelőtt ezt a szöveget „nem tudta”. Miner viszont tu-dta, hogy ez egyik kedves barátjának a szavajárása. Miner nyomban megszaki-totta a barátságot és váló-keresetet adott be a felesé-gé ellen.

KI MENNYIT ESZIK?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
13			14					15				
16		17		18				19		20		
21			22				23		24		25	
26						27			28		29	
30					31				32		33	
34				35				36			37	
38			39				40				41	
		42					43				44	
45	46		47				48			49		
50		51		52					53			
54			55		56			57		58		
59				60		61		62		63		64
65					66		67			68		69
70								71				

Ketten ülnek a ven-dégülők, egy díj-írko-zó külsejű férfi és egy vékony dongájú em-berke. A testes így szól a cingárhoz:

— Hogyan lehet az, hogy olyan kicsi ember, mint maga, ilyen sokat eszik?

— Ó — mondja a má-sik — vizsz. 1., függ. 13., vizsz. 70., függ. 7.

VIZSZINTES: 13. Emel! 14. Ime — ismert idegen szóval. 15. Ro-

mánial magyar költő üvegserű bevonata. 33. (Zoltán). 16. Jelez. 18. A lélek tükré. 36. A vizsz. 65. táján élt ősi nép. 38. Község a Buda-pest—Hatvan útvonalon. 1849. egyik útközetének színhelye. 40. Kossuth-díjas író, kritikus, az MTA tagja (Lajos, 1880 —1961). 42. A makk fel-ső figurája. 43. Nagy... (község Pest megyé-ben). 44. RYA. 45. Y. E. 47. Relé. 49. Eszack-afri-kaik kikötő. 50. Német zeneszerző, karmester (Werner, 1901—). 52.

Kedvelt édesség. 53. Zárt csoportosulás. 54. Tár. 56. O sole... 58. Személyes névmas egy és többes számban. 59. Indulási szá-nékat közli a versenyen. 61. Lengyel realista pró-záíró (1847—1912, utolsó négyzetben keresztnevé-nek kezdőbetűjével). 64. Rómusban van! 65. Tü-rök város a görög ha-tárnál. 67. Eleky. 68. L. S. 71. Ez a dóm a gör-ök építészeti kiemel-kedő alkotása.

FÜGGŐLEGES: 2. Le-igáz. 3. Üvegdarab! 4. Táviratilag használja fegyverét! 5. Folyó Csehszlovákiában. 6. ... az unalom (nagy-on unatkozik). 8. Kiejtett betű. 9. Az egyik francia párt. 10. Folyó a Dél-afrikai Köztársaságban. 11. Férfi név idegen vál-tozata. 12. Nagyúzem tulajdonosa. 17. Van nappali, esti és levele-ző. 19. Irószköz. 22. Évelnk száma. 23. Szé-lsebesen futó. 27. Egy karját levág a kenyér-ből. 28. Örség. Örhely. 31. Ha kiszabadul a pa-lackból, nagyon sok galibát okoz. 32. Állam-vasutunk. 35. A brids egyik műszava. 37. Si-keres pályafutás. 39. Kurjantás mulatás köz-ben. 40. A holland kor-mánv székelve. 41. Guillothe találmánya. 43. Cél nélkül öveleg. 46. Az Általánostól eltérő. 48. Tofás. cukor tár-talmú alkoholos ital. 49. Tűzet szüntet. 51. Gvő-zelemre viz. 55. Teher-rágóles. 57. Porlepte. 60. Hangtalanul zenél! 62. Duna-parti német város. 63. Oldal. 66. Ki-ettett mássalhangzó. 68. Morzejel.

Beküldhető 1970. no-venber hó 14-ig.

Kétezer vagonos gabonátároló

Jászberényben a Szolnok megyei Gabonafelvásárló és Értékesítő Vállalatnak 2000 vagon befogadóképességű gabonátárolót építenek. A 18 hengerből álló létesítmény 52 méter magas falait a Szolnok megyei Állami Építőipari Vállalat szakemberei 25 nap alatt készítették el egy tagban, csúszószaluzással.

Befejezés előtt a Budapesti Műszaki Egyetem atomreaktorjának építése

Három évvel ezelőtt, 1967-ben kezdték meg a Budapesti Műszaki Egyetem atomreaktorjának építését. Most arról tájékoztatták az MFI munkatársait, hogy befejezéshez közeledik a nagy jelentőségű beruházás: jelenleg már a gépészeti, technológiai, villamos-szabályozó- és vezérlőberendezések helyszíni szerelésének utolsó szakaszánál tartanak, és remélhetőleg még ennek az évnek a végén megindulhat a próbaüzemelés.

A kör alaprajzú, építészeti-leg is igen korszerű különlegesen kiképzett létesítmény közepén helyezkedik el a reaktortömb, amely magában foglalja a reaktortartályt és azon belül az úgynevezett aktív zónát. A tömböt körülvéve szűk körű a laboratóriumi és a különböző rendeltetésű helyiségek. A kis teljesítményű — tíz kilowattos — reaktor fűtőanyaga dűsított uránból van. A biológiai védelmet oldalról normál — és nehézbeton kombinációja, belülről pedig öt méter magas vízszlop biztosítja.

Nukleáris technikai, atom-energetikai, izotóptechnikai oktatás már régóta folyik a Budapesti Műszaki Egyetemen, ez azonban eddig főként elméleti jellegű volt, és viszonylag igen kis mértékben nyílt lehetőség gyakorlati oktatásra. Az egyetemi reaktor és a hozzá csatlakozó laboratóriumok, valamint a korszerű felszerelés komplex felhasználást tesz lehetővé — elsősorban a gépész-, villamos- és a vegyészmérnöki kar, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem természettudományi karának oktatásában. Mivel a reaktor intenzív sugárforrás, ezért jelentős szerepe lesz a fizikusok, vegyészek, biológusok és orvosok képzésében. Nemcsak a gyakorlati oktatómunkát segíti, hanem lehetőséget biztosít olyan kutatásokhoz is, amelyek szorosan kapcsolódnak az oktatáshoz. A reaktorban dolgozók biztonságát tökéletes védelem szavatolja.

A reaktor oktatási és kutatási programjának végső ter-vét most dolgozzák ki.

Tízmilliárd forint az oktatási és gyermekvédelmi intézmények fejlesztésére

Az oktatási intézmények korszerűsítése, az óvodai és gyermekvédelmi hálózat fejlesztése fontos feladatként szerepel a törvényerőre emelt negyedik ötéves terv kulturális programjában.

A következő öt évben több mint 10 milliárd forintot fordítanak az ilyen jellegű beruházásokra. 1975-ig mintegy 60 ezerrel növekszik az óvodás korú gyermekek száma, ugyanakkor jelenleg 100 gyerek közül csupán 55–54 részesülhet óvodai elhelyezésben. A tervek szerint 38–39 ezer új óvodai férőhely létesítésével — elsősorban az új lakótelepeken s a munkás lakta kerületekben — begyűjtik a gondokat.

Az általános iskolai tanulók száma a következő öt évben várhatóan 30–50 ezerrel csökken, így lehetőség nyílik arra, hogy jobb személyi és tárgyi feltételek mellett tovább javuljon az oktató-nevelő munka. Különös súlyt helyeznek a hátrányos helyzetben levő gyerekek, elsősorban a munkás-paraszti szülők gyermekeinek jobb ellátására: 9 ezer új általános iskolai kollégiumi helyet és 2 és fél ezer új tantermet létesítenek. Négy és fél ezerrel bővül a gyermekvédelmi

intézetekben elhelyezhető száma. Új intézmény épül Budapesten, Szolnokon, Baranyán és Csongrád megyében, bővítik és korszerűsítik a régebbi intézeteket is.

A gyógykezelési munkák felelőseinek javítása érdekében új otthonok épülnek elsősorban a legrosszabbul ellátott Fejér, Nógrád, Győr, Szabolcs és Hajdú megyében.

A szakmunkásképzés színvonalát új műhelytermekkel, diákotthonokkal javítják. Rövidesen befejeződik az Állatorvostudományi Egyetem és a Kertészeti Egyetem bővítése, valamint a szegedi József Attila Tudományegyetem, a debreceni, pécsi orvostudományi egyetem, az új nyíregyházi tanárképző főiskola építkezése is.

KELET-LONDON egyik híres szeméttelépére szombaton a brit hadsereg egységei vonultak ki bulldozerekkel és teherautókkal, hogy eltakarítsák a három és fél méter magasra nőtt, rothadó szemétdombot, amely a köztisztasági dolgozók egy hónapja tartó bérstájkja miatt keletkezett. 1955 óta most fordult elő először, hogy katonákat vettek igénybe hasonló célra.

Ülést tartott a fővárosi tanács. Sarlós István, a végrehajtó bizottság elnöke a tanácsok 20 éves évfordulójáról emlékezett meg, majd az első napirendi pontot, Budapest negyedik ötéves tervét ismertette. Hangsúlyozta, az ország életében Budapest kiemelt szerepet játszik, fejlesztéséhez ennek megfelelően az állami szervek minden szükséges segítséget biztosítanak. A terv több lépcsőben készült, az elképzeléseket nemcsak a tanáccsal, hanem a különböző minisztériumokkal és a társadalmi szervekkel is megismertették.

Első helyen: a lakásépítés

Megvitatta a tervet a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa is, s a főváros vezetői javaslatokat, véleményeket és természetesen a valóra váltáshoz segítséget is kértek.

A város vezetői arra számítanak, hogy 1975-ben Budapestnek 2,1 millió állandó, bejelentett lakosa lesz, de számításba vették a Pest megyei vonzást, több mint negyven község helyzetét, annak a 190 ezer embernek is az igényeit, akik naponta bejárnak Budapestre dolgozni. A népgazdasági — figyelembe véve a vállalati erőforrásokat is — 40 milliárd forintot biztosít a következő öt évben tanácsai fejlesztésre, több mint kétszer annyit, mint a harmadik ötéves terv időszakában.

A fejlesztésben az első helyen a lakásépítés áll. Az országgyűlés döntése alapján a következő öt évben az eredetileg javasolt 85 ezer helyett, 91 ezer lakás készül el.

A lakóházak felújításával az elnöki referátumon kívül egy különjelentés is foglalkozott. Ebben szerepel, hogy az elmúlt években a tatarozásokat nem sikerült a tervezett ütemben elvégezni. Az elmaradás jelentős, mert az utóbbi években állandóan csökkent a rendelkezésre álló kapacitás. Az IKV-k dolgozóinak létszáma jelenleg 1000-re kevesebb, mint 1965-ben volt, pedig 35 ezer épület 437 ezer bérleményének, 95 milliárd forint értékű megvásárlás és fenn-tartásáról van szó. A következő öt évben 8,7 milliárdot fordítanak a célra, 35 ezer lakás teljes felújítását végzik el, s további 500 millió forintot biztosítanak az ingatlankezelő vállalatoknál a munkálatok gépesítésére, belső kapacitásuk bővítésére.

Közművesítés

A közművek fejlesztésére 7,1 milliárdot fordítanak. A Vízművek hálózata 350 kilométerrel bővül, kiépül a horány-surányi vízmű, az új főnyomóvezetékek megoldódik Újpest és Angyalföld ellátása, és a biztonságos, egyenletes üzemeltetés érdekében 121 ezer köbméter víz „raktározására” építenek tárolókat. A csatornahálózatot is jelentő-

sen bővítik. A többi között elkészül a rákospalotai és a kőbányai főgyűjtőrendszer. A Gázművek programjának megvalósításához a vállalati erőforrásokon túl 500 millió állami támogatást kap, energiatermelését csaknem megduplázza. A tervidőszakban az ellátást 90 százalékban már földgázzal biztosítják, 250 kilométer új vezetékét építenek, a régiókat pedig 200 kilométer hosszban felújítják. A jelenlegi 71 ezerrel 150 ezerre nővelik a gázfűtéses lakások számát, további 70 ezer távfűtéses lakás készül el és várhatóan jelentősen növekszik az olajfűtés alkalmazása is. Mindent összevetve, a tervidőszak végére már csak a lakások 50 százalékában használnak majd hagyományos tüzelőt.

Kicserélik a fogaskerekű járműparkját

A közlekedésről szólva Sarlós István a vb álláspontját így fogalmazta meg: A jelenlegi helyzet tarthatatlan. A villamosutasok száma várhatóan 100 millióval csökken, ugyanakkor az autóbuszoké 167 millióval növekszik. Az utazási igényeknek megfelelően 998 új Ikarus autóbust vásárolnak — remélhetőleg a mostaniaknál sokkal üzembiztosabbakat. Befejeződik a kelet-nyugati és megkezdődik az északi-déli metró építése. Felújítják a csepeli, az erzsébeti és a szentendrei BHEV-vonalait; elkészül a milleniumi földalatti meghosszabbított szakasza a Mexikói útig és kicserélik a fogaskerekű teljes járműparkját. A fővárosban több helyen építenek aluljárókat és legalább a város nyolc pontján ívelik át felüljárókkal a sorompókat. A tervezők arra számítanak, hogy a budapesti személygépkocsipark a mostani 60 ezerrel 150 ezerre növekszik, ezért gyorsítják az úthálózat korszerűsítését, az autópályák bevezető szakaszainak kivitelezését. Ehhez a munkához a KPM 600 millió támogatást ad — és nagy összegeket biztosít a főváros a forgalomirányítás automatizálására is.

Három orvosi rendelőintézet

Az építőipari kapacitáshiány, a szervezési hibák és sok más ok miatt nagy lemaradás tapasztalható az egészségügy területén. A következő öt évben, elsősorban új kórházi pavilonok építésével 1244 ágygal bővítik a kórházak befogadóképességét, ezen felül megkezdődik a délpesti 922 ágyas kórház kivitelezése. Új rendelőt kap a XI., a XV. a XVII. kerület, bővítik a X. és a XX. kerületit. 15–20 százalékkal felemelik a kórházakban az ellátásra fordítható összegeket. Az egyik legsürgetőbb feladat az óvodai férőhelyek számának növelése. A tanács tervben 10 ezer új

óvodai férőhely létesítése szerepel, de azt remélik, hogy a vállalatok legalább további 5000-et építenek.

Jelentős összegekkel gazdálkodhat az oktatási terület, a negyedik ötéves tervben 628 új tanterem készül el, a középiskolákban 50 műhelyt és 19 előadótermet is építenek. A tervben 1600 kollégiumi és 1040 nevelőintézeti új férőhely is szerepel, a kollégiumokban elsősorban a tehetséges munkásgyerekek elhelyezését és továbbtanulását biztosítását kívánják megoldani.

Kenyérgyárak és szállodák

Sarlós István bejelentette, hogy a XI., XIV. és a XV. kerületben új művelődési központok épülnek; ugyanilyen létesítményeket szerveznek a szakszervezetekkel közösen Kőbányán és Újpesten. Befejeződik az Operett- és a Báb-színház felújítása, átépítik a Madách Kamarát, a Tháliát és az Operát.

A tanácsi ipar fejlesztésében elsősorban a lakosság ellátása, a szolgáltatási tevékenység fokozása kerül előtérbe. Felépül a csepeli kenyérgyár, befejeződik a Százados úti kenyérgyár rekonstrukciója és az új lakónegyedekben öt korszerű minikenyérgyár épül. Gazdag a kereskedelem programja, messzemenően biztosítani akarják a lakótelepeken az ellátást, bevásárló negyedek terveznek Óbudára, Pesterzsébetre és az Órs vezér térére, élelmiszeráruház nyílik a Baross téren, befejeződik az újpesti piac és a Batthány téri csarnok korszerűsítése, felépül a Várban a Hilton-szálló, ugyancsak hotelek épülnek Angyalföldön és a Margitszigeten, s megkezdődik a nagyáruház kivitelezése.

Nagyáruház, kultúrpark a Népligetben

Végül Sarlós István több jelentős építkezésről számolt be. Ezekről röviden tájékoztatjuk olvasóinkat: kultúrparkká alakítják át a Népligetet. Irodaház és MALEV-székház épül a Roosevelt téren. Jól halad a Martinelli téren az OMFB székházának és a mellette létesülő parkirozó garázsának a kivitelezése. Előkezdték az új belvárosi telefonközpont építését, irodaház lesz a Kossuth Lajos téren, MTESZ-székház a Rákóczi úton, s irodanegyed alakítanak ki a Guszev és az Arany János utcában.

A tervet vita után — amely során elsősorban a beruházások jobb összehangolását szorgalmazták a jelenlévő fővárosi tanács tagok — a tanácsülés elfogadta.

A tanács végül megvitatta és jóváhagyta az építési és lakáspolitikai állandó bizottság beszámolóját, rendeletet alkotott a kötelező munkaközvetítés szabályozásáról.

A SZOLNOK MEGYEI termelőszövetkezetek közös vagyoniának értéke jóval felülmúlja az ötmilliárd forintot — állapítja meg az a számvetés, amelyet a megyei tanács vb pénzügyi osztálya, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztálya készített. A szövetkezeti gazdaságokban tovább javultak a tagok élet- és munkakörülményei.

A ZALAI olajkutatók által fűrt első iraki kút megkezdte a termelést. Kormányközi megállapodások alapján a zalai olajkutatók 14 hónap alatt négy olajkutat mélyítettek le, és állítanak termelésbe az iraki sivatagban. Az iraki gazdasági szervezetek elégedettek a zalai olajkutatók munkájával.

„KELET RÓMÁJA”, „a muzulmán világ gyöngyszeme”, Szamarkand szombatban ünnepelte alapításának 2500. évfordulóját. A több mint 250 ezer lakosú Szamarkand korántsem valamiféle halott „múzeumváros”. Az ősi emlékművek szomszédságában 13 emeletes szálloda, egyetem, tufo-mányos intézetek, mozik és színházak, korszerű lakónegyedek és ipari üzemek növekednek, új fénynek a város hajdanai dicsőségét.

A VÁNDOR SÁNDOR munkásmozgalmi kórusfesztivál záróhangversenyét szombat este rendezték a Zeneakadémián. Hantos János, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet, majd átadta a legjobb együtteselemek a serlegeket és az emléklapokat. Az újpesti Munkásothton férfikara és a KISZ Központi Művészegyüttetésének vegyeskara nyerte el a Vándor Sándor serleget.

AKIK rendszeresen kerékpároznak, öt évvel tovább élnek, mint a mozgást nem kedvelők, erre a következtetésre jutott egy holland intézet, amely azt vizsgálta, milyen hatással van a rendszeres kerékpározás az emberi élettartamra.

HÁZASSÁGÁNAK 70. évfordulóját ünnepelte szombaton Csongrádon a 96 éves Kókai András és 89 éves felesége, Felföldi Anna. Az idős pár 1900. október 24-én kötött házasságot.

Az

ÁPRILIS 4. KTSZ

budapesti munkahelyekre keres

KÖMÜVESEKET, SEGÉDMUNKÁSOKAT, KUBIKOSOKAT, ÁCSOKAT.

Szállást, étkezést, 44 ÓRÁS MUNKÁIDÓT, heti szabad szombatot biztosítunk.

Ugyancsak keresünk budapesti lakással rendelkező, vagy bejáró dolgozókat

FESTŐ, ASZTALOS,

VÍZ-GÁZSZERELO, HIDEGBURKOLO

szakmákban, szak- és segédmunkásokat budapesti munkára.

Jelentkezés:

ÁPRILIS 4. KTSZ

Budapest VIII., Auróra u. 23. Munkaügy.

Tájékoztató a nyugdíjak évenkénti emeléséről

Lázár György munkaügyi miniszter és Gál László, a SZOT titkára tájékoztatta az újságírókat arról a kormányrendeletéről, amely a nyugdíjak évenkénti emeléséről intézkedik.

Elmondották, hogy a rendelkezés újabb lépés a párt és a kormány életszínvonalpolitikájának megvalósulása, az idős emberek nagyobb megbecsülése útján. A párt Központi Bizottsága a múlt év novemberében hozott határozata nyomán, a SZOT és a Munkaügyi Minisztérium előterjesztése alapján rendelte el a kormány, hogy a nyugdíjakat 1971-től évente két-két százalékkal automatikusan emelni kell. Ez az intézkedés nyugdíjrendszerünk jelentős új vonása, amelynek célja, hogy az árak mozgása miatt ne csökkenjen a nyugdíjak összege, bizonyos mértékben kövesse a dolgozók bérének emelkedését. A két százalékkal felemlt nyugdíjat 1971. január 1-től folyósítják, mégpedig minden külön kérés nélkül. Azoknak sem kell külön igényelniük az emelést,

akiknek a nyugdíját csak 1971-ben vagy annál később állapítják meg, mert ezekhez a nyugdíjakhoz is kérés nélkül hozzászámolják a két százalékat. Az 1971-et követő években szintén két-két százalékkal automatikusan emelik a nyugdíjakat. Akinek átmenetileg szünetel a nyugdíja, az újbóli folyósításakor szintén kérés nélkül megkapja a kétszázalékos többletet.

1971-ben körülbelül 300 millió, a negyedik ötéves tervidőszakban összesen 1,5 milliárd forint többlet nyugdíjat fizetnek ki a kétszázalékos emelések nyomán. A mostani rendelkezés az összes nyugdíjást érinti, tehát különbözik azoktól a nyugdíjemelésektől, amelyeknek a legalacsonyabb és a legmagasabb nyugdíjak közötti különbség csökkentése volt a céljuk. A munkaügyi miniszter és a SZOT titkára elmondotta, hogy az általános kétszázalékos emelésen felül az elmaradt nyugdíjak rendezése is terveznek intézkedéseket a negyedik ötéves terv időszaka-ra.

Megnyitották a szakmunkástanulók országos jubileumi kiállítását

A szakmunkástanulók országos jubileumi kiállítását Lázár György munkaügyi miniszter ünnepélyesen nyitotta meg a BNV Petőfi-csarnokában.

A nagyszabású kiállításon 55 600 tárgy, nagy számú tábló, grafikon, fotó és más dokumentum szemlélteti a hazai szakmunkásképzés múltját, jelenét és képet ad a jövő terveiről is. Állandó üzemen várja látogatóit a Bisztró-bár, a Mézeskalácsviskó, az önkiszolgáló közért, a ruházati bolt és a Tavasz divatszalon, ahol a szakmunkástanulók a saját maguk varrt ruhákat mutatják be a közönségnek.

Mivel a kiállításnak egyik célja, hogy segítsen a fiatalok pályaválasztási gondjain: pályaválasztási tanácsadást is szerveztek: 186 szakmában 220 szakoktató és tanár. Pályaválasztási szakember ad tanácsokat, működik a munkaalkalmassági laboratórium, s naponta szakmai filmeket vetítenek.